

Oproep !

Veel leden van onze afdeling zoeken in archieven over het hele land. De reiskosten zijn hoog en de afstanden vaak lang en eentonig. Die reizen kunnen vaak gezamenlijk worden ondernomen tegen gedeelde kosten. De redactie wil graag belangstellenden uitnodigen te reageren, onder vermelding van het (Rijks)archief, waar naar toe wordt gereisd en de eventuele dag van de week, welke de voorkeur heeft.

In Tweekeuzevraag

Daar hadden we (dat zijn mijn vrouw en ik) mee te maken, toen we zochten naar de ouders van JOHANNES WEERING, waarvan we geen geboortedatum en geen sterfdatum en -plaats wisten.

In de archieven van de r.-k. kerk van Laar(Dl.) hadden we gevonden dat deze JOANNES WEERINK als weduwnaar op 15.8.1822 in Laar hertrouwde ,nadat zijn eerste vrouw drie maanden daarvoor was gestorven en hem achterliet met drie kinderen(twee anderen waren reeds overleden) tussen 7 jaar en 10 dagen oud. In het trouwboek van Laar schreef de pastoor bij het eerste huwelijk van Johannes(op 28.5.1813):

"Matrimonis juncti sunt Joannes Werinik ex Denekamp et Joanna Bakker...enz."
(Dat Werinik zal een schrijffout zijn)

Die toevoeging "ex Denekamp" was natuurlijk erg belangrijk voor ons. Na zoeken in kerkelijke en gemeentelijke archieven in Nrd.-Twente en Z.O.-Drente vonden we

eindelijk op het gemeentehuis in Coevorden de overlijdensakte van JAN WERINK. Daarin werd vermeld dat hij geboren was in het jaar 1785 en hij werd genoemd als zoon van ouders die onbekend waren. En om de namen van die ouders was het ons nu juist te doen!

Nu we het geboortjaar (1785) wisten gingen we in het Rijksarchief Zwolle zoeken in de doopboeken van Denekamp naar de preciese doopdatum van een kind genaamd JOANNES WEERINK of WEEDERINK. Maar zo'n kind was er niet! Wel kwamen we tegen o.a.:

Jan Hendrik geboren 13.8.1782
 Joannes ,, 2.11.1784, met als ouders resp.

Jan Weerink en Fenne IJland en Joannes Weernink en Euphemia Oude Wiegink. Wat kind betreft paste Joannes van 2.11.1784 nog het beste in onze wieg, maar de achternaam van een andere vader, nl. Jan Weerink, sloot weer beter aan bij mijn eigen achternaam. Met andere woorden: voorlopig durfden we noch Jan Hendrik uit 1782, noch Joannes uit 1784 in onze armen te sluiten, waardoor voorlopig dus ook geen van beide ouderparen door mij als voorouders "erkend" konden worden.

Zo was voor ons de stand van zaken in december 1984. Op gezette tijden zetten we onze speurtochten voort, maar nieuwe aanknopingspunten vonden we niet. En toen kwam in januari 1987 het toeval ons te hulp.

In "Geni Nostra" van december 1986 wordt o.a. besproken het "Bentheimer Jahrbuch 1986" waarin ook een artikel zou staan over Emlichheim, met een hoofdstukje over

naamgeving. Ik ruik iets en vraag aan de N.G.V., Naarden, fotocopieën van dat artikel. Onze teleurstelling is groot als ik, na ontvangst, zie dat voornamen besproken worden i.p.v. wat ik eigenlijk verwachtte: achternamen.

En dan valt mijn oog op een voetnoot "Während der französischen Besatzungszeit.....Anmeldung.....1810-1813/14 beim zuständigen Buergermeister....."

Dat gaf nieuwe vooruitzichten! Het eerste huwelijk van JOHANNES WEERINK was in Laar immers kerkelijk gesloten op 28.5.1813. De akte van het burgerlijk huwelijk moest dus aanwezig zijn op het gemeentehuis van Emlichheim, waar Laar toe behoort. Allicht dat in die akte de namen van de ouders van de huwenden worden genoemd.

In een eerste telefoongesprek met de secretarie van de gemeente Emlichheim, blijkt men daar niet bekend te zijn met de aanwezigheid van dat napoleontische archief. Ambtenaar Burge en een collega beloven me terug te bellen. Dank zij hun spontane bereidwilligheid kom ik in contact met de heer Jan Wilde in Emlichheim, aan wie bekend was dat het gezochte archief berust bij de Reformierte Gemeinde aldaar. Door de heer Wilde, die vanwege zijn werkzaamheden op genealogisch gebied gemakkelijk toegang heeft tot dat archief, kom ik dan tenslotte in het bezit van fotocopieën van het gezochte, n.l. van de "Verkündigung des Eheverlobnisse" en de "Heyrath" resp. een en drie vellen van het formaat A4.

Uit de, in Duits gotisch schrift en bovendien niet al te duidelijk geschreven dokumenten, komt na intensief puzzelen te voorschijn dat het gaat om:der zu IOO, MAIRTE COEVERDEN wohnende Ackersknecht JOANNES WEERNINK zufolge des vom MAIRE zu OOTMARSSUM und dem bei der katholische Kirche zu DENEKAMP gefuehrten Taufregister ertheilten EXTRACTS in DENEKAMP am zweijten November eintausend siebenhundert vier und achtzig geboren in der Ehe des laut beigebachten Todtenschein zu DENEKAM(verstorbenen JAN WEERNINK und der daselbst wohnenden EUPHEMIA OUDE WIEGGINK oder ZEGGERS.....(enz.) (onderstreping van mij, J.W.)

Na ruim twee jaar hebben we tot onze grote voldoening dus gevonden wat we zochten, waarbij we onze welgemeende dank uitspreken voor de bijzondere sympathieke houding van de heer Jan Wilde en de genoemde ambtenaren van de gemeente Emlichheim.

Haaksbergen, oktober 1987 J. Werink.

ATTENTIE

Voor de leden, die ons blad ontvangen en jaarvoor een bedrag van f 10,-- per jaar betalen, omdat zij lid zijn van een andere afdeling van de N.G.V., volgt hier het gironummer van onze afdeling:
giro 5582643 t.n.v. NGV afd. Twente
Wagnerlaan 13
7522 KH Enschede.

Convocatie Jaarvergadering

Uitnodiging en agenda:
Jaarvergadering :

Gaarne nodigen wij u uit voor de afdelingsjaarvergadering op ZATERDAG 9 JANUARI 1988, aanvang 14.00 uur.

XXXXXXXXXX

In de aula van de Pedagogische Academie Twente, Paul Krugerstraat 49 te Hengelo.

namens het interim-bestuur:
G. J. ten Hoeve, interim-voorzitter.

Agenda:

1. Opening en Mededelingen.
2. Jaarverslag 1987.
3. Bestuursverkiezingen:
De volgende kandidaten zijn gesteld:
Voor de functie van voorzitter:
Ir. H.C. Zorn te Enschede
Voor de functie van secretaris:
de heer G.J. ten Hoeve te Enschede
Voor de functie van penningmeester:
de heer H.G. Frowijn te Oldenzaal
Voor de functies van leden:
mw. H.M.J. Scholten te Nijverdal
mr. G.A. Hamel te Enschede.
4. Verkiezing afgevaardigde en pl. vervangend afgevaardigde voor de bijeenkomsten met het H.B. en voor de Alg. Ledenvergadering.
Kandidaten: afgevaardigde de hr. ten Hoeve
pl. verv. afgev. mw. Scholten.
5. Activiteitenplan.
6. Rondvraag.
7. Sluiting.

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING
afd. TWENTE

Concept Jaarverslag 1987

1. Ledenbestand:

Aantal leden per	1. 1. 1987	182
	per 31. 12. 1987	195

2. Bestuursamenstelling.

Per 10 januari trad de voorzitter (H.C. Zorn) uit het bestuur. Het overige bestuur stelde J.J. de Boer kandidaat die op 4 april door de ledenvergadering tot voorzitter werd gekozen.

Per brief van 28.4.1987, gericht aan het Hoofdbestuur, trad het gehele bestuur af. De reden van dit aftreden werd o.a. in die brief duidelijk uiteengezet.

Per brief van 4.5.1987 aan het HB kwamen de heren Gootjes, Kooiman en Tjoonk terug op hun besluit tot aftreden.

Het afgetreden bestuur vergaderde op 3.5 en besloot tot het bijeenroepen van een spoedeisende ledenvergadering op 4.6. Tijdens die vergadering kwamen de heren Gootjes, Kooiman en Tjoonk terug op hun besluit om als bestuurslid aan te blijven. Bestuurskandidaten werden er door de drie genoemden niet gesteld, hoewel tenminste een lid zich daarvoor had aangemeld. Per brief van 4.6.1987 werd het HB op de hoogte gesteld van de situatie. Zo dreigde de afdeling, geheel zonder bestuur, ten onder te gaan. Daarom bood een viertal leden: Frowijn, ten Hoeve, Scholten en Zorn zich aan om de afdeling gaande te houden en te trachten bestuurskandidaten te vinden. In het laatste konden zij niet voor het winterseizoen slagen.

Een van de afgetreden bestuursleden wilde een nieuw lidmaatschap in beraad houden tot de jaarvergadering in januari 1988. De commissie van vier stelde het HB voor hen tot die jaarvergadering als interimbestuur te beschouwen, hetgeen geschiedde. Per brief van 23.6.1987 werden de leden over de gang van zaken geïnformeerd. De reactie van het HB op al deze, voor de jonge afdeling TWENTE nog al schokkende, gebeurtenissen was weinig geïnteresseerd. De afzonderlijke HB-leden leken van de gang van zaken nauwelijks op de hoogte.

3. Afgevaardigden voor 1987, gekozen op 10.1.1987 :

Afgevaardigde : W. Kooiman

Plaatsvervanger : H.G.H. Tjoonk.

Zij stelden hun functie niet ter beschikking. Daar een afgevaardigde toch maar eens per jaar optreedt, zou dat toch een leeg gebaar zijn.

4. Bijeenkomsten en andere activiteiten:

4.1 Afdelingsledenvergaderingen.

10. 1. 1987 Jaarvergadering in de Pedagogische Academie Twente.

Lezing door de heer J. Bos, directeur van het Textielmuseum.

Aanwezig 29 leden en enkele belangstellenden.

14. 2. 1987 Ledenvergadering in de Pabo.

Lezing door de heer J. Ringma, em. pastor te Neuenhaus.

Aanwezig 33 leden en enkele belangstellenden.

16. 3. 1987 Ledenvergadering in Motel Delden. Tien minuten praatjes door de leden.

Aanwezig 36 leden en enkele belangst.

4. 4. 1987 Ledenvergadering in de Pabo.
Lezing door de heer G. Lievaart,
archiefbeambte te Groningen.

Aanwezig 28 leden en enkele belangst.

4. 6. 1987 Ledenvergadering in Motel
Delden.

Aanwezig 37 leden.

12. 9. 1987 Contactmiddag in de Pabo.

Aanwezig 31 leden en enkele belangst.

14. 11. 1987 Lezing door de heer
R. F. Vulsma.

Aanwezig 31 leden en enkele belangst. (

14. 12. 1987 Beginnersavond in Motel
Delden.

Aanwezig ?? leden.

4. 2. Vergaderingen Afdelingsbestuur.

Het afdelingsbestuur kwam bijeen op
8. 1, 20. 1, 3. 2, 17. 3, 28. 4, 3. 5 en 4. 6.

4. 3. Vergaderingen van de commissie van vier
en van het interimbestuur op
10. 6, 16. 6, 5. 8, 30. 9, 7. 10, 19. 11, tesamen met de
in april afgetreden bestuursleden op 26. 11 en
3. 12.

4. 4. Cursussen. De heren Hamel en Zorn
verzorgden 2 bijeenkomsten voor de Stichting
55+ te Enschede. Onderwerp was: "Hoe te
beginnen met genealogie?"

5. Mededelingenblad. (

De redactie, geheel bestaande uit
bestuursleden, beëindigde haar taak na nog een
nummer 3a uitgegeven te hebben. Een nummer 5
zag in oktober het licht. Het is geen geringe
taak op stel en sprong een welverzorgd
periodiek voort te zetten.

6. Documentatiecentrum.

In afwachting van verdere ontwikkelingen
werd de toestand "bevroren".

Aldus vastgesteld in de
afdelingsledenvergadering van 9. 1. 1988.
De voorzitter a. i. de secretaris a. i.

Ledencontact.

In september j. l. zijn we begonnen het
"ledencontact" anders op te zetten met het
doel elkaar te informeren waar men de nodige
gegevens over heeft, waar men mee bezig
is, waar men meer van wil weten en welke
vragen bij ons leven.

We willen ook de leden die niet aanwezig
konden zijn de gelegenheid geven aan de
contactmogelijkheid deel te nemen.

Dit kan door opgave van:

- families waar men onderzoek naar deed (of
doet)
- de provincie(s) of streek (b. v. Twente) waar u
dit familie-onderzoek deed,
- uw interesse in bepaalde regio's, plaatsen
etc.
- uw interesse in bijzondere groepen, zoals
emigranten, militairen.
- uw interesse in beroepsbeoefenaren :
molenaars, schippers, brouwers, notabelen.
- andere interesses.

Uw opgave aan : G. J. ten Hoeve, Niermansgang
125, 7514 DN Enschede.

Het ligt in de bedoeling van de redactie om
een en ander t. z. t. ook te publiceren.

Handleiding Afdelingen.

Tijdens de Alg. Vergadering van 25 april 1987 te Arnhem werd een commissie ingesteld, vlg. het verslag in "Gens Nostra" ... "om zich op korte termijn te beraden over de afdelings-financien."

De commissie, waarvan de hr. Tjoonk uit onze afdeling deel uitmaakte, heeft in een drietal vergaderingen overlegd over de inhoud van een handleiding voor afdelingen. Deze "Handleiding Afdelingen" nu is in concept gezonden (a. aan de afd. besturen en is op de Alg. Ledenvergadering van onze afdeling van 9.1.1988 voor u ter inzage.

Programma 1988.

9.1.1988 Jaarvergadering

Daarna zal de hr. Zorn een uiteenzetting geven over Genealogie en de Computer

Aanvang 14.00 uur Pabo-Hengelo.

13.2.1988 De heer R.A.J. Dix uit Zevenaar zal een lezing houden over het onderwerp: Hoe kleeft ik de genealogie aan?

Aanvang 14.00 uur Pabo-Hengelo.

14.3.1988 Deze avond zal weer het bekende programma met de 10-minuten praatjes worden gehouden.

Aanvang 20.00 uur Motel-Delden.

16.4.1988 De heer L. Brink uit Almelo zal deze middag verzorgen. Het onderwerp van de lezing is nog niet bekend.

Aanvang 14.00 uur Pabo-Hengelo.

14.5.1988 Deze dag is een excursie gepland naar het Studiecentrum te Naarden. Nadere aankondigingen volgen.

Mutaties:

Leden:

De heer Asbroek uit Haaksbergen heeft bedankt als lid van de N.G.V. en dus ook van de afdeling Twente.

Kwartierstaat G R O B B E N

Ingezonden door Mw. H. Scholten, Rijssenseweg 118, 7441 AK, Nijverdal, tel. 05486-15164

1. MANNES GROBBEN, geb. Almelo 9.9.1818, overl. Almelo 13.4.1848, landbouwer, tr. in Almelo 7.10.1847 Zina Stegehuis.

2. GERRIT JAN GROBBEN, geb. Almelo 25.1.1781, overl. Almelo 17.1.1833, wever, tr. nov. 1807 in Almelo:

3. GRIETE van 't Hach (ook MICHOOPE), geb. Almelo 26.4.1782, overl. Almelo 4.1.1820.

4. JAN GROBBEN (Lamberts), geb. Almelo 27.1.1740, overl. Almelo plm. 1784, landbouwer, tr. 4.1.1775 in Almelo:

5. GEESKEN WILLEMS, geb. Almelo 26.6.1745, overl. Almelo plm. 1800, wed. van HENDRIK JAN RUITER.

6. GERRIT JAN MICHOOPE, geb. Almelo 21.5.1752, overl. Almelo 29.6.1813, koopman, tr. 18.10.1778 in Almelo:

7. JENNE MEIJERS (van 't Alenhuis), geb. Almelo
16.8.1752, overl. Almelo 18.5.1812.

8. LAMBERT GROBBEN (Jans), geb. Almelo plm. 1798,
overl. Almelo voor 1795, landbouwer, tr.
7.9.1732 in Almelo:

9. GEESKEN GERRITS (van 't Hondenbrink), geb.
Almelo plm. 1710, overl. Almelo plm. 1748.
(1e. huw. Grobben).

10. WILLEM WILLEMS (Jans), geb. Almelo (or
1715, overl. Almelo na 1748, landbouwer,
tr. 13.9.1739 in Almelo:

11. ANNA GERRETZEN.

12. HENDRIK MICHOOOP, geb. Almelo voor 1725,
overl. Almelo na 1760, landbouwer, tr. 5.9.1750
in Almelo:

13. GRIETJEN BUERNDER (ook BEUMER), geb. Almelo
voor 1730, overl. Almelo na 1740.

14. JAN MEIJER (Berents), geb. Almelo voor 1720,
overl. Almelo na 1760, wedn. Geeske Klomphof,
tr. 31.5.1744 in Almelo:

15. MARIE BOLK (Geertsen), geb. Almelo voor
1725, overl. Almelo na 1760.

16. JAN GROBBEN (Poelfsen), geb. Almelo voor
1680, overl. Almelo na 1732, landbouwer, tr. 17.5.
1703 in Almelo:

17. GEESKEN van het Grevershuis (Lamberts)
geb. Almelo voor 1680, overl. Almelo na 1732.

18. GERRIT HONDEBRINK, geb. voor 1680.

19. Onbekend.

20. JAN WILLEMSSEN, geb. Almelo voor 1690,
overl. Almelo na 1720, landbouwer, tr.
27.7.1710 in Almelo:

21. TRIJNTJE HAMMINK, geb. wrs. Almelo voor
1690, overl. plm. 1718 (1e. huw. Jan
Willemsen).

22. Onbekend

23. Onbekend

24. JAN HENDRIKS (uit 't Michoop), geb. Almelo
voor 1690, overl. Almelo na 1750, tr.
28.9.1710 in Almelo:

25. JANNA BROUWER (Jans), geb. wrs. Almelo
voor 1690, overl. Almelo na 1720.

26. GERRIT V.D. BEUMER, geb. Almelo voor 1700,
overl. Almelo na 1750, tr. ???:

27. AALTJE BERENDS, geb. voor 1700, overl.
Almelo plm. 1727.

28. BERENT MEIJER, geb. Almelo voor 1685,
overl. Almelo plm. 1733, landbouwer, tr.
28.5.1711 in Almelo:

29. JENNEKEN van 't WEEMSEL (WOLTERS), geb.
voor 1690, overl. plm. 1741. (1e. huw.
Jenneken van 't Weemsel)

30. GEERT BOLK (ook Gerrit), geb. wrs. Almelo
voor 1695, overl. Almelo na 1735, landbouwer,
tr. :

31. Onbekend. (Geert Bolk trouwde 3 maal; gezien de jaartallen kan zowel de eerste als de tweede vrouw de moeder zijn van 15).

Erratum

In de kwartierstaat in het vorige nummer, is een storende fout geslopen:
nr. 5 JANNA LAMBERTS: geb. Wierden 9.3.1766,
overl. Almelo 24.9.1820.

Pater Incognitas

Onlangs stond in Gens Nostra een artikeltje over een speurtocht naar een onbekende vader, geen aanwijzingen, geen naam. De schrijver van het artikel dacht een spoor te hebben gevonden door op de naam van het borelingske te letten en zocht naar identieke namen in de omgeving, waarin de moeder woonde. Die vond hij ook en hij dacht, dat misschien, dit de vader zou kunnen zijn.

In iedere stamboom duikt vroeger of later hetzelfde probleem op: Pater Incognitas. Spiritus, onegt, buiten egt, het zijn termen voor hetzelfde verschijnsel: een kind wordt bu(en het huwelijk geboren. In sommige streken was dat een vrij normaal verschijnsel. De kosten van een officiële huwelijksvoltrekking waren zo hoog, dat men er het geld niet voor had en men woonde dus ongehuwd samen. Deze kinderen worden vaak omschreven als buiten echt, maar de naam van de vader wordt wel vermeld. Deze vaders te ontdekken is dan ook geen

probleem, nee, het gaat om die echte onbekende vaders, die niet meer genoemd worden. Het afgaan op de naam van het kind kan een aanwijzing zijn, als het kind afwijkende namen heeft, maar als het nou Jan, Hendrik of Klaas heet? Dan loop het spoor over het algemeen dood.

In Twente dacht men genuanceerd over het verschijnsel ongehuwd moederschap. Niet dat de ouders er blij mee waren, maar over het algemeen werd zo'n kind gewoon in het gezin opgenomen en bleef daar tot de moeder een man trouwde, die het kind aannam als het zijne.

Vaak hadden die kinderen een uitstekende band met hun stiefvader en er werd weinig of geen verschil gemaakt tussen de "echte" en die andere. Over de echte vader werd niet meer gesproken.

Dat stemt een enthousiaste genealoog niet tevreden, die zou toch graag weten, wie die echte vader is geweest. Maar ja, het kind heet Jan of werd genoemd naar grootvader van moeders kant. Wat dan?

Er zijn een paar mogelijkheden. Het kind werd gedoopt, dat was zeker in Twente een zeer normale zaak. In andere streken werden buitenechtelijke kinderen vaak niet gedoopt. Werd zo'n kind aangegeven voor de doop, dan diende de moeder "schuld" te belijden voor de kerkeraad en de ouderlingen. Zij was dan verplicht de vader van het kind te noemen en dat werd opgetekend in de notulen van de vergadering. In vele gemeenten zijn deze kerknotulen bewaard gebleven, niet vrij toegankelijk, maar wie weet, is er op de een of andere manier toegang te verkrijgen.

De tweede manier is een minder leuke. In vroeger tijden kwam het ook voor dat meisjes in de steek werden gelaten, trouw beloftes werden verbroken en wie zat er met de narigheid : juist, de jonge zwangere vrouw. Sommigen waren boos, anders waren de ouders soms de aanleiding, maar men begon een rechtszaak. Om alsnog een trouwring of een geldelijke ondersteuning om het kind groot te brengen of, indien het dood geboren was, fatsoenlijk te begraven.

In de rechterlijke archieven van h(Drostambt Twente zijn er vele van deze zaken bewaard gebleven en vrij ter inzage in de Rijksarchieven.

Het garandeert geen succes bij het vinden van de naam, maar afgaan op een naam, en daar de vader bij zoeken, lijkt mij gevaarlijker!

Nijverdal, oktober 1987

H. Scholten.

Welk beroep ?

HOUTSCHILD, voorheen (sedert de middeleeuwen) te Utrecht. Benaming voor de eene vaste corporatie vormende sjouwerlieden, onderscheiden van de zakkendragers, maar vaak te zamen met dezen genoemd. De benaming kan b.v. ontleend zijn aan een draagteeken van de leden dezer corporatie, of aan een kenmerk van de plaats waar zij zich verzamelden.

Hoe verwerk ik dit ?

Bij het onderzoek naar de bewoners van het erve Wissink in Zenderen bleek dat ene Waander Ubbink uit Winterswijk op 30 maart 1790 huwde met de erfdochter op het erf: Wilhelmina Wissink.

Waander was op 13 maart 1763 geboren in Winterswijk en zijn vader was Berent Ubbink, landbouwer op het erve Ubbink in Miste, en zijn moeder was Harmina te Stroete uit Meddo. Toen vader Berent overleed op 18 september 1772, hertrouwde Harmina op 1 augustus 1773 met Johannes Schoetelers, die zich later Ubbink noemde. Op 10 juni 1774 overleed helaas Harmina en Johannes trouwde op 29 oktober 1779 met Antoinette Bennink uit Bredevoort. Het verhaal is nog lang niet uit, want op 3 juni 1781 overleed Johannes en Antoinette hertrouwde op 24 november 1782 met Jan Schaers of ook wel Legescheer uit Lichtenvoorde.

Bent u er nog ?

Op 13 april 1784 overleed Antoinette en Jan Schaers trouwde weer op 1 maart 1785 met Wilhelmina Wiltink uit Boecholt.

23 mei 1813 overleed Jan Schaers en op 16 april 1816 overleed Wilhelmina Wiltink.

Zo eindigde deze tak der Ubbink's, want op het erve in Miste kwam Harmen Jan Ubbink te wonen uit het Ubbink-huisje. Zijn vader was Claes Aalbers uit Miste, die getrouwd was met de erfdochter Berentjen op Ubbink huisje. Claes noemde zich later ook Ubbink.

Dit alles in een computer inbrengen, gaat heel goed, echter zeer moeilijk is het, zo niet onmogelijk, om dit alles in een genealogie, parenteel of kwartierstaat te verwerken !
Vlaardingse, december 1987 J. Wissink

TWENTE**GENEALOGISCH**

jaargang 4 nummer 2

1988

Redactieadres : Rijssensestraat 118
7441 AK Nijverdal
tel. 05486-15164

sekretariaat : Niermansgang 118
7514 DN Enschede
tel. 053-352514

Dit blad verschijnt per kwartaal.

Van de redaktietafel.

Een nieuw nummer ligt voor u, in een mooi nieuw jaasje.

De redactie van een periodiek kampt met hetzelfde probleem : geld !

Het blad moet altijd zo goed en vooral zo goedkoop mogelijk.

Gelukkig kreeg de afdeling Twente onlangs de verheugende mededeling, dat er iets meer geld kon worden besteed aan het tijdschrift. Dat betekent een omslag, dat herkenbaar is en in ieder geval een jaar lang het gezicht zal bepalen van dit tijdschrift.

Van ons lid de heer Poortman uit Rijssen, kregen we een prachtig stuk kopij : *Het Burgerrecht in de stad Rijssen*.

Dit uit vele pagina's bestaande Burgerboek beslaat een tijdsbestek van ruim honderd en vijftig jaar.

De laatste, die als burger werd ingeschreven in het stedeke Rijssen, was in 1805. Zoals wij weten is in de franse tijd, die veel meer omver gooide, ook het recht om als burger te worden erkend van een bepaalde stad, verdwenen.

Het ligt in onze bedoeling regelmatig te putten uit dit boek : namen, voorwaarden voor het burgerschap en data.

Voor een redactie is het altijd prettig te merken dat de artikelen, die geplaatst worden, goed gelezen worden. We mochten een aantal reacties ontvangen van onze lezers en wel over:

de kwartierstaat Grobben, het gezamenlijk reizen (in dit geval naar Leeuwarden) en over erve Wissink in Zenderen (Hoe verwerk ik dit ?

We willen u aanmoedigen vooral te reageren, niet alleen op artikelen, maar ook door artikelen in te zenden en uw mening over het blad te geven.

De volgende kopij is nog in voorraad :

- Archief van de Mormonen in Apeldoorn
- Burgerboek van Rijssen.
- Het kasboek van Duivegoor.
- Kwartierstaat de Jonge uit Utrecht.

Van Kolonisten en Kanaalgravers.

Verschillende onder ons, die net als ik voorouders hebben die in de textiel werkten of kanaalgravers waren, zullen bij het uitzoeken van hun kwartieren vaak in andere delen van het land terecht komen. Zo heb ik voorouders in Utrecht, Zeeland, Friesland, Drente en Gelderland. Vaak zijn deze mensen na veel omzwervingen in Twente beland en zijn hun kinderen daar met Twentenaren gehuwd. Velen zijn eerst als kolonist, vrijboer of wever in de Kolonien van de Maatschappij van Weldadigheid geweest .

Toen ik de registers inzag van voornoemde Maatschappij, kwam ik verschillende namen tegen, die ik ook tegenkom op de ledenlijst van onze Twentse afdeling. Ook het gezin van mijn voorvader Jan de Jong uit Utrecht, was in de kolonie, evenals het gezin van een andere voorvader, Willem Lasou uit Zeeland.

In de Maatschappij werd een zware orde en tucht gehandhaafd. Zo mochten twee kolonistenkinderen niet met elkaar trouwen. Toen mijn betovergrootvader Cornelis de Jong en mijn betovergrootmoeder Elisabeth Lasou met elkaar wilden trouwen, moesten ze de Maatschappij verlaten en woonden een tijd te Helliendoorn, waar mijn grootvader is geboren. Later, in 1862 werd door de Sub.commissie te Utrecht voor Cornelis en Elisabeth een nieuwe plaats betaald te Willemsoord, uit contributiegeden. Cornelis heeft er echter niet veel plezier aan beleefd, want in 1868 overleed hij aan de cholera.

Elisabeth en de kinderen zijn omstreeks 1880 naar Gronau vertrokken, om daar in de textiel te werken. Later woonden ze te Overdinkel, waar ook mijn grootvader, vader en ikzelf zijn geboren.

Om nog even terug te komen op de orde en tucht in de Maatschappij: twee broers van mijn betovergrootvader, Christiaan en Pieter en nog vier anderen, hadden eens vijftien pijpjes en wat afval katoen geruild, met de koopvrouw Roelofje Miechielsen uit Steenwijk, tegen appelen en pekelharing. Nadat ze waren betrapt, werden ze door de tuchtcommissie van de Maatschappij, zwaar bestraft. Christiaan, die 17 jaar was, werd voor onbepaalde tijd naar de strafkolonie Ommerschans gestuurd. Hij verbleef er 3 maanden. Pieter, die jonger was, werd 8 dagen opgesloten en kreeg een boete van 40 cent, niet mis voor die tijd. Door mijn voorvader Jan, werd een verzoek tot clementie ingediend bij de Permanente Commissie der Maatschappij van Weldadigheid te Den Haag. Dit bleef echter zonder resultaat en de straf werd ten uitvoer gebracht. Christiaan verliet later de kolonie en ging via Nijverdal naar Almelo, waar zijn broer Adrianus reeds in de textiel werkte, beiden trouwden te Almelo. Pieter, die de jongste

zoon was, nam later met toestemming van de Maatschappij, de boerderij te Willemsoord, van zijn ouders over en woonde daar tot zijn dood in 1917. Ook mijn oudmoeder Elisabeth Lasou had twee broers in de Maatschappij. Hiervan is er een met zijn nageslacht in Twente beland, in de plaatsen Nijverdal, Wierden en Almelo.

Zo was een andere voorvader kanaalgraver. Toen het kanaal Almelo-Nordhorn in 1884 werd gegraven, kwamen van heinde en ver arbeidekrachten, de zogenaamde polderwerkers, naar Twente om aan het kanaal te werken.

Mijn overgrootvader Johannes Andriessen kwam er voor uit Sneek in 1887 en woonde te Albergen op nummer D-197, dit is aan de huidige Vleerboersweg. Zijn gezin kwam later na, vrouw en 6 kinderen. De werkzaamheden duurden voor hem daar tot 1891.

Hierna is het gezin Andriessen vertrokken naar Vijfhuisblok onder de gemeente Losser. In de nabijheid van Glanerbrug of Beekhoek. Johannes probeerde het ook in de textiel. Vijfhuisblok was het eigendom van Vijfhuis en er werd over gesproken dat deze Vijfhuis een klandestiene brandewijnstokerij had. Aangezien mijn overgrootvader graag een borrel lustte, zal hij Vijfhuis wel niet alleen de huur betaald zijn. In het gezin was het dan ook armoede troef.

Ook van mijn vrouw's kant, zijn uit Drente, verschillende familieleden naar Twente gekomen voor de kanaalgraverij. Een ervan, een zekere Jans Dooren, is zelfs nog brugwachter geweest te Klein-Agelo. Nakomelingen wonen te Denekamp, Oldenzaal, Hengelo en Enschede.

Uit het voorgaande verhaal blijkt wel duidelijk, waar mijn broed is, is mijn vaderland.

Voor hen die voorouders in de Maatschappij van Weldadigheid hebben gehad, is in het Rijksarchief te Assen, een oase van archiefmateriaal aanwezig. Verder is in Gene Nostra van juli 1985 nr. 7 op blz. 281 t/m 290 ruim aandacht aan de Maatschappij van Weldadigheid geschonken. Hierin is ook een register opgenomen van familienamen van de gezinshoofden. Ook zijn een viertal boeken aanbevolen, waar ik nog aan toe zou willen voegen:

Arbeid ter Disciplinerig en Bestrafing, Veenhuisen als onvrije Kolonie van de Maatschappij van Weldadigheid 1823-1859, door R.Berends, A.H.Huussen jr., R.Mens en R. de Windt.

Omtrent de publikatie over de kanaalgravers is mij niet zoveel bekend. De Stichting Heemkunde Albergen heeft in 1986 wel een uitgave gedaan getiteld: Kanaal Almelo naar Pruisische grens nabij

Albergen, geschreven door Mevr. T.Hesselink-van de Riet, met medewerking van J.Klaassen. In dit boekje zijn verschillende kanaalgravers met hun vrouwen in een register opgenomen, met de plaats van herkomst.

In het Jaarboek Twente van 1979 heeft ook een aardig stukje gestaan over het kanaal Almslo-Nordhorn, door R.Kampman.

Ook in het blad Hengelsport, jaargang 1981, is het kanaal al eens beschreven door Stef de Bruin.

Almslo, januari 1988

A.F.de Jongeburcht.



Tentoonstelling.

In het Rijkmuseum Twenthe wordt van 13 februari t/m 3 april 1988 de tentoonstelling:

"Oost-Nederland, 100 generaties geloden....." gepresenteerd.

Leven en dood in Overijssel tussen 1000 en 500 jaar voor Christus.

De tentoonstelling bestaat uit 7 onderdelen: deel 1 behandelt de voormalige bewoonbaarheid van Overijssel, deel 2 en 3 de aard en opkomst van de nieuwe urnenveldenculturen, deel 4 de belangrijkste cultuurroute tussen Rijn en Drente, deel 5 de contacten van Overijssel met de "buitenwereld" deel 6 de bijzonderheden over urnen, crematies en brandstapels, deel 7 een recent opgegraven dorpje te Colmschate.

De diverse thema's worden in beeld gebracht door talrijke urnen van verschillende type, grafbijgraven, bronzen voorwerpen, kaarten en plattegronden.

Citaat :

"De beste toekomstprofeet is het verleden "

Lord Byron

Kwartierstaat van der Aa nr. 88-02

Ingezonden door F.P.van der Aa, H.W.Jordensweg 38, 7391 KB Twello, tel. 05712-71133

1.Gerardus van der Aa, geb. Amsterdam 16.11.1797, overl. Amsterdam 11.01.1867, hulsschilder.

Tr. Amsterdam 8.8.1827 met Maria Petronella Hillecamp, geb. Amsterdam 26.03.1802, overl. Amsterdam 15.12.1879, dr. van Johannes Wilhelmus Hillecamp en Hendrina Oethof.

2.Johannes van der Aa, geb. Tubbergen 30.09.1766, overl. Amsterdam 11.08.1816, timmermansbaas te Amsterdam, otr. Amsterdam 13.04.1792 :

3.Anna Maria Gijbers (ook wel Grijjsbaard), geb. Anholt (Hertogdom Kleef) voor 1782, begr. Amsterdam 29.11.1830.

4.Joannes van der Aa, ged. RK Tubbergen 10.05.1739, overl. voor 28.06.1784 (testament weduwe), landbouwer, herbergier en bierbrouwer, tr. omstreeks 1763 (overdracht bedrijf door de vader) :

5.Johanna Catharina Gramans, ged. RK Tubbergen 19.02.1732, overl. na 2.10.1769.

6.Jacobus Gijbers, geb. voor 1760.

8.Joannis van der Aa, ged. RK Tubbergen 7.04.1705, overl. voor 9.11.1786 (testament Femia van der Aa uit Vriezenveen), landbouwer, herbergier en bierbrouwer.

9.Euphemia Maria Helmig (Helmich), ged. RK Tubbergen 7.07.1704, overl. voor 12.07.1748 (akte van boedelscheiding).

10.Jodocus (Joost) Gramans, ged. RK Tubbergen 1.04.1704, overl. na 1769 (testament Joost Gramans).

11.Joanna Coopman(s), geb. voor 1715, overl. voor 1769 (testament Joost Gramans).

16.Henricus van der Aa, geb. voor 1685, overl. voor 23.02.1753 (testament), tr. 1703 :

17.Swenneken (Susanna) Jansen van der Striepe, geb. voor 1685, overl. na 23.02.1753.

18.Johannes Helmig, geb. voor 1685, overl. tussen 11.05.1720 en 10.06.1738 (data aktes Richterambt Ootmarsum).

19. Maria van der Steeden, geb. voor 1685, overl. na 10.06.1738.

20. Johannes Gramans, geb. voor 1685, overl. tussen 3.12.1711 en 30.07(?)1727 (data aktes).

21. Anna Catharina van Ommen, ged. 23.11.1701, overl. na 30.07(?)1727.

Inzenders van kwartierstaten worden verzocht de Twentegroep op de hoogte te houden van aanvullingen en/of correcties betreffende al dan niet geplaatste kwartierstaten. Mogelijk worden die daarna geplaatst of herplaatst.

Adres Twentegroep : H.G.Zorn, Wagnerlaan 13, 7522 KH Enschede, tel. 053-351088.

Uit: Doopboek Geref.kerk Ambt Delden 1733-1782.

Rijksarchief Zwolle Invent.nr. 87-88

Aantekening bij het begin van het jaar 1746.

De Sloffe Nalatigheidt van veele Ouderen in het aangeven van de namen harer kinderen om in het doopboek aangeschreven te worden, heeft mij genootzaakt tot driemaal toe, op bijzondere tijden openbaar van de Predikatoel, de Gemeente seer nadrukkelijk bekend te maken dat voortaan geen kinderen zou aantekenen, dan alleen die alvorens voor den doop bij mij zijn aangegeven, bij welke de doopboeken etc. alleen berusten; en daarom soo er na mijn overlijden de namen van dees of geene kinderen mogten gesogt en niet gevonden worden, wil sulcx niet op mijn rekeninge off tot mijnen laste getelt hebben.

P.van der Meulen, V.D.M. in loco.

Ingezonden door F.P.v.d.Aa, Twello

Negen kinderen en een huwelijk of hoe zit dat nu ?

1807 Den 30 november. L.ten Cate.

Isser ter eeren Gods een Christelijk en Wettig houwlijk beraamt en gesloten tusschen Lambertus ten Cate, weduwnaar van Egberdina Tromp, als bruidegom ter eener en Janna Hondebrink weduw van Steven De Weer ter anderenzijde.

eerstelijk belooft de bruidegom.

De twee kinderen van zijn bruid namelijk een zoon en een dogter voor zijn kinderen an te nemen en daar bij te doen als een vader toekomt en schuldig is te doen.

2.verders nog 2 kinderen van de bruids eerste waar van de bruid stiefmoeder is welke de bruidegom voor geen kinderen anneemt maar belooft als zij komen te trouwen om haar elk een huizersad te geven.

3.Verders belooft de bruid om de 2 kinderen van haar bruidegom ook voor haar eljgen an te nemen en daar bij te doen als een Christen getrouwe moeder schuldig is te doen en zullen uit haar overlidens moeder goet genieten de oudste 2 Gl. en de jongste zijn moeders bijbel met zilveren krappen.

Maar dan nog 3 kinderen waar de bruidegom geen vader over is die de bruid ook voor geen kinderen anneemt. Dit alsoo goed gevonden met believe van mombers en verder vrinde.

"Was getekend"

Het mark van de bruidegom
het mark van Jannes Tromp als mombaar
het mark van Jan van de Weijde als mombaar
het mark van de bruid
het mark van J.Vriellink als mombaar
het mark van H. de Jager als mombaar
Hendrik Albers als getuige
Jannes Hambrugge als getuige
B.Walters als schrijver en getuige.

Uit het Archief van de gemeente Almelo, Inventaris nr. I 755. 26.

Almelo, februari 1988

A.F.de Jongeburcht

Stoppelhanen.

In deze tijd is STOPPELHANEN een toeristische attractie, zoals b.v. in Raalte. In de vorige eeuw was het een feest na dagen van hard werken. Als rond Sint Jacob (Sunt Joapik-25 juli) het koren werd binnengehaald was het een hele drukte op de velden. Van 'morgens heel vroeg tot 's avonds heel laat. Over zo'n feest gaat het volgende verhaal.

Zondag 13 augustus 1809 is het " Stoppelhanen " in Broekheurne.

De jongeren hebben zich na het avondeten in het " kistentuug " gestoken en zijn naar de boerderij Den Heuw van Gradus ten Heuw gegaan, die tevens een tapperij heeft. De speelman is er al en stemt de " Flool". Er wordt gedronken en gedanst. De stemming is er vrolijk en vrolijk, zoals de getuigen later zullen verklaren.

Alleen de tapper Grades ten Heuw heeft een kwade dronk en verstoort de feestvreugde door tegen middernacht met sabel en pistool te zwaaien. Een getuige : " Een sabel zoo groot als bij Hussaaren gebruikt wordt." Hij komt daarmee zwaaiend en dreigend op de zoon van de wed. R.Grootshuis af en wil hem te lijf gaan. Dit wordt verhinderd door Jannes Wooldrik. Het feest gaat verder tot in de kleine uurtjes van de maandag, als Grades ter Heege langs de boerderij komt. Hij heeft al van verre de viool gehoord.

Grades ter Heege is in de kost bij Hoftecoesveld-wonner en is op bezoek geweest bij Hermken Aaftink. Hij besluit wat te drinken en de benen nog even op de dansvloer los te gooien. Hij bestelt een glaaige jenever en gaat de dansvloer op. Als hij uitgedanst is en zijn glas wil leeg drinken komt Grades ten Heuw dreigend op hem af.

Het protocol schrijft van Grades ten Heuw :
" dat hij op eene onmenschelijke wijze zijn bloed kosde, doordien hij Grades ter Heege met een sabel eenen houw in desselvs voorhoofd niet alleen , maar ook eenen nog veel zwaarder en daardoor deseive ter gade deede nederstorten." Paniek.....men verleende eerste hulp.

Maandagmorgen 14 augustus komt om 9 uur de chirurgijn A.S.Greve bij hem en vertelt er het volgende over:

Primo : een gehouwen wond in het vooronderste gedeelte van het

rechter voorhoofdsbeen, ter lengte van 2 1/2 à 3 duim, niet doorgaande tot op het been.

Secundo : een gehouwen wond aan het onder gedeelte der rechter voorarm, met doorsnijding van de buiten elleboogspier en kwetsing van de buiten ellebeens slagader, hebbende de ondergetekende op dat oogenblik geen nauwkeuriger observatie dezer wond kunnen nemen uit hoofde bij het losmaken derselve so seer gapende wond, waarin een blauwe zakdoek tot bloed stemping gebonden was doch waardoor het bloed heen vloede. Het bloed bij een straal ter dikte van een pijpensteel kwam uitspuiten en de patient reeds veel bloed verloren had. Den 15, 16 en 17 augustus was de wond maar weinig pijnlijk en de verbloeding geheel opgehouden.

Maar dan wreekt zich de blauwe zakdoek, die wel niet al te schoon zal zijn geweest.

Den 18 augustus ontstond er een hevige pijn in de gehele arm, met een ontstekings koorts, waardoor de wond tot verettering gebracht wierd.

Den 19 augustus hield de koorts aan en was so hevig, dat men voor der lijders leeven begon te pressen, doch welke koorts door het gebruik van gepaste geneesmiddelen verminderde.

De pijn in de gehele arm en wond bleef hevig aanhouden tot op den 23 aug. wanneer sig op de rug van de hand een abces vertoonde en een gat viel, waardoor eene groote hoeveelheid etter evenals door het bovenste gedeelte de wond selve sig ontlasten en bij welk alles sig eenen groote zwakheid voegden, so dat de lijder geen gedruisch aan het hoofd hebben konde. Door dit also op de rug van de hand ingevallen gat sig al de etter niet kunnende ontlasten, ontstond eene nieuwe verswaring tusschen de duim en de wijsvinger, waar door sich ook veel etter ontlasten.

Dit alles ging langzaam voort tot op de 26 van de Herfstmaand 1809, wanneer een stukje gaaf been sich door de nog niet geheel genezen wond ontlaste en eerst op de 3 van de Wijnmaand daaraanvolgend was de wond in de rechter voorarm genezen.

De wond in het voorhoofd was de 21 van de Oogstmaand hersteld.

De navolgende gebreken zijn overgebleven.

Een onvermogen om de kljne en de twee daar op volgende vingeren te bewegen. De hand uit te strekken en te buigen, voor en agter over te wenden, terwijl hij slechts van die hand de duim

en de wijsvinger bewegen kan. De hand zelf zeer vermagerd en buiten staat is van immer met zijne handen de kost te kunnen winnen.

Wetboek van Napoleon van het Koninkrijk Holland : 3e boek-3e titel 2e hoofdstuk art. 1320 in verbis.

"Kwetsing of verminking aan eenig deel van het ligchaam geeft aan den gewonden het recht om te vorderen vergoeding van het meesterloon en van de schade en winstderving daardoor aan hem toegebracht, de pijn en smet en ontzering van het ligchaam, daardoor gerekend hetgeen door de regter naar gelang van den persoon en omstandigheden begroot word."

De tapper Grades ten Heuw heeft nog een tijdje in de gevangenis van Deventer gezeten. Op 26 augustus 1809 verzoekt Geertje Lippinkhof, vrouw van Grades ten Heuw, geassisteerd door Jan ten Heuw, de vader van Grades, om vrijlating van Grades. De eis in het proces in 1810 is :

betaling van het meesterloon(d.w.z. de doktersrekening) en smartegeld ten bedrage van f 3000,- .

De doktersrekening bedroeg f 59-2- .

14 aug. 1809 gerichtelijk verbonden 4 uren daar bij gevaceerd

afstand een uur f 4 - -

gerichtelijk attest f12 - -

vervolgens aan zijn huis verbonden

tot de 5 sept (22 visit en verband) f44 - -

Aan mijn huis verbonden tot 3 okt.

26 verbanden f 7 - -

Bals : Sopair f - - 12

19 aug. Mixt : antiseb : f 1 - -

20 aug. Sal : Glaub : f - 2 -

22 aug. Mixt : als den 19 de f 1 - -

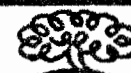
f59- 2 -

A.S.Greve
chirurgijn te Enschede

Bron : Richterambt. processen.

Laek, februari 1988

Mw. E.G.Geerdink-v.d.Worp.



Cursus GENEALOGIE.

Op donderdag 19 mei a.s. begint op Nederland 3 om 18.30 uur een cursus Genealogie van Telsac. In totaal zijn er 6 televisie- en 6 radiolessen. De radiolessen beginnen op dinsdag 24 mei a.s. op Radio 5 om 20.30 uur.

Het cursusboek is te bestellen voor f 39,- bij Telsac, Utrecht, postrekening 544232. Vanaf maart 1988 zijn alle pakketten ook verkrijgbaar in de boekhandel.

De cursus zal in het najaar 1988 opnieuw worden uitgezonden.



Kopij inzenden.

Heeft u een aardig artikeltje of een kwartierstaat, waar onze lezers (langstelling voor hebben, zendt het in !

De inhoud van het blad wordt met behulp van een computer en een Desk-Top-Publishing programma samengesteld, werkend onder MS-DOS (en ook DOS+). Een aantal van onze kopij-inzenders werken met tekstverwerkers. Nu kan het DTP-programma ASCII-(tekst)files direkt inlezen van diskette, b.v. van Wordstar.

Waarom de gehele tekst weer opnieuw inbrengen als reeds een tekstverwerker is gebruikt ?

Daarom, in deze gevallen, gaarne even van te voren contact opnemen met de redaktie.



Voor Computergebruikers !

Van de werkgroep Programmatuurontwikkeling van de Computerdienst N.G.V. is het genealogische programmapakket GENSDATA/D87 verchenen.

Het is te bestellen bij de bekende Dienst Bestellingen in Naarden.

De 5 1/4 " diskette kost f 35,- , de 3 1/2 " diskette en de cassette f 7,- .

Programma's zijn beschikbaar voor de Acorn-BBC, de Apricot, de Atari-ST, de Commodore-Amiga, IBM-machines en compatibles, de Kaypro, MSX-machines, de Osborne, de Philips P2000, de TRS 80 en de ZX-Spectrum.

Bij de Commodore 64-versie zijn nog wat problemen opgedoken, zodat dit programma omstreeks april 1988 beschikbaar komt.

Programma.

- Za.16 april 1988 Lezing van de heer Brink .
Onderwerp : Een andere kijk op de Genealogie.
Plaats : PABO, Paul Krugerstr. 49, Hengelo.
- Zo.12 juni 1988 Excursie "Naarden"
Oorspronkelijk was gepland : 14 mei 1988.
Dit werd in overleg veranderd in zondag 17 april, daar op die dag ook de afd. Overijssel en Zuid Drente een excursie hadden gepland, zodat de kosten aan de lage kant konden blijven.
Helaas blijkt nu, dat wij op 17 april 1988 niet terecht (kunnen in Naarden, derhalve wordt de excursie uitgesteld naar zondag 12 juni 1988.
Wij hopen dat dit geen onoverkomenlijk bezwaar voor de leden is, die zich reeds aangemeld hebben en dat zij deze dag present zijn.
Voor diegene, die nog graag mee willen: u kunt zich aanmelden bij de heer G.A.Hamel, Mozartlaan 128 te Enschede , tel. 053-352279.

Programma en data voor seizoen 88-89 :

- za.10 sep 1988 een lezing door de heer van Heel
"Overijssel in de Middeleeuwen"
Plaats: PABO, Paul Krugerstraat te Hengelo.
- za.15 okt 1988 contactmiddag i.s.m. afd. Overijssel-Zuid Drente.
wrs. te Nijverdal, wordt nader bekendgemaakt.
- do.17 nov 1988 programma en plaats worden nog bekendgemaakt.
- za.14 jan 1989 idem.
- za.18 feb 1989 jaarvergadering.
- do.16 mrt 1989 programma en plaats worden nog bekendgemaakt. (
- za. 8 apr 1989 idem.
- za.20 mei 1989 excursie.

Archief Mormonen in Apeldoorn:

Voorlopig nog niet gereed voor aanvragen van dokumentatie (film) en het bekijken daarvan.
Men verwacht over 3 à 4 maanden zover te zijn dat genealogen er , na aanvraag terecht kunnen voor onderzoek.
In het volgende nummer meer hierover.

De excursie, die de afd. Achterhoek ieder jaar organiseert, gaat ditmaal naar Erve Brooks in Gelselaar, en wel op zaterdag 14 mei 1988. Geïnteresseerden kunnen in april contact opnemen met mevrouw D.J.Maarschalkerweerd, tel. 05750-21689 of de heer J.P.van Groessen, tel. 08340-24455.

Op zaterdagmiddag 14 mei 1988, aanvang 14.00 uur wederom een contactmiddag van de afd. Overijssel-Zd.Drente.
Plaats: Ankum (gem.Dalfsen), Verenigingsgebouw, Vossersweg 26.

Dinsdagavond 26 april 1988 spreekt de heer A.H.W.Holla over "Heraldiek"
Stadsarchief Deventer, 't Klooster 3, te Deventer, aanvang 20.00 uur.
(Organisatie afd. Overijssel en Zd.Drente.

In verband met de viering van Koninginnedag is het Verenigingscentum Naarden op zaterdag 30 april 1988 gesloten.

In memoriam Jan de Vries.

15 juni 1927 - 19 februari 1988

Heel kort na de oprichting van onze afdeling maakten we kennis met de heer en mevrouw de Vries. Zij namen al in het prille begin deel aan de activiteiten van de afdeling. Wij denken aan de bijeenkomsten bij hen thuis in Hengelo, van de Duitsland-groep. Zelden ontbraken zij op onze bijeenkomsten en droegen, waar mogelijk bij aan de discussie en aan het functioneren van de afdeling.

(Het zeer veel familieleden en vrienden waren Ger ten Hoeve en ik bij de plichtigheid voor de crematie.

Wij zullen Jan de Vries missen, maar hopen dat we binnen niet al te lange tijd zijn vrouw weer op onze bijeenkomsten zullen kunnen begroeten.

Henk Zorn.

Mutaties in het ledenbestand.

Nieuwe leden:

15891 H.ter Brugge Bentheimstraat 17 7532 BA Enschede
 15892 J.W.H.Hassing Otmanlanden 15 7542 CW Enschede
 15893 Mw E.G.M.Hermesen Joh. Buziastraat 152 7558 LE Hengelo
 15894 G.B.Kuiper Baliplein 1 7512 XE Enschede
 15944 Mw.A.B.van't Wei-Nieman Goudsbloemstraat 44 7531 DE Enschede
 15991 G.M.Eijkelkamp Grotestraat 149 7471 LG Goor
 16021 C.A.van Hoogmoed Steenbokstraat 24 7557 LG Hengelo

Overgeschreven van andere afdelingen:

12787 Drs.L.J.van Schie Telgenkamp 17 7576 EH Oldenzaal
 14178 Mw.Mr.M.Boon Boeweg 151 7522 PA Enschede

Adreswijzigingen :

10661 P.K.T.Lenos Mr.de Wolfstraat 72 7548 AZ Boekelo
 11724 W.B.Meijer Sportstraat 14 7694 BB Kloosterhaar
 12108 J.J.de Boer Mr.de Wolfstraat 100 7548 AZ Boekelo
 14089 H.A.ten Haaf Vengreven 5 7595 BN Weerselo

Naamswijziging :

12973 A.F.de Jong werd A.F.de Jongeburcht. (K.B. 57 d.d. 29.10.1987)

Bedankt :

11569 F.Brandenburg
 12528 J.W.Landegge
 12530 N.W.Tops
 14069 Y.Boersma-Terpstra
 14121 A.J.B.H.van Maasakker
 14122 C.R.Meijer
 14128 A.C.Soepboer
 14845 J.H.Exterkate

Overleden :

14126 H.W.Rutgers
 14559 F.Brookhuis
 14255 J.de Vries (echtgen. blijft lid).

Ledental per 1-3-1988 : 191

De werkgroep Twente ,

van de afdeling Twente der NGV.

Het doel van de Twentegroep is :

- de leden van de NGV of andere regionale onderzoekers bijstaan bij het genealogisch onderzoek in en om Twente.
- het uitgeven van een "Twente Kwartierstatenboek" en eventueel andere genealogische publikaties.

Werkwijze :

- initieren, coördineren en aanmoedigen van genealogisch onderzoek , in het bijzonder in Twente. Daartoe zullen leden individueel benaderd worden.
- verzamelen van bestaande kwartierstaten en die toetsen op juistheid.
- het zoveel mogelijk completeren van die kwartierstaten.
- het publiceren van kwartierstaten en wellicht genealogieën in "Twente Genealogisch"

De leden van de werkgroep Twente :

- dienen bereid te zijn ook aan andere dan hun eigen kwartierstaten te werken.
- dienen zich in te werken in de kennis van de genealogie door het volgen van b.v. de Talsac-cursus en cursussen oud-schrift.
- dienen een zeer duidelijk handschrift te hebben of zich dat eigen maken.
- kennis van de "Twentse spraak" strekt tot aanbeveling.
- zij worden door het bestuur van de afdeling "aangesteld".
- het aantal leden zal beperkt blijven tot 6 à 10.

Geïnteresseerden kunnen zich melden bij de secretaris.

Citaat :

Wie niets anders heeft om zich op te beroemen dan zijn illusters voorouders, is als een aardappelplant : het enige goede dat hij heeft zit onder de grond.

Sir Thomas Overbury.



Inhoudsopgave :

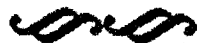
Van de Redaktietafel	blz. 21
Van Kolonisten en Kanaalgravers	22
Tentoonstelling	24
Kwartierstaat van der Aa (88-02)	25
Uit het Doopboek van Delden	26
Negen kinderen en een huwelijk of hoe zit dat nou ?	27
Stoppelhanen	28
Belangrijke mededelingen	31
Programma's	32
In memoriam J.de Vries	33
Mutaties in het Ledenbestand	34
Werkgroep Twente	35
Inhoudsopgave	36

Bij het vorige periodiek kreeg u het overzichtregister van 1987. Door een samenloop van omstandigheden werd helaas vergeten te vermelden, wie deze omvangrijke klus op zich had genomen. Dat was de heer R.J.C. van Waarde, die dit ook in voorgaande jaren zo voortreffelijk verzorgde. Onze dank en excuses hierbij, heer van Waarde.

De redactie.

Kwartierstaten :

Kwartierstaten, waarvan de probant (de persoon, waarvan men uitgaat) voor plm. 1830 geboren is. Er moeten minstens 12, maar bij voorkeur 15 kwartieren bekend zijn. Voorkeur verdienen staten, die binding hebben met ons gebied. Andere staten zijn, mede in verband met de grote spreiding in belangstelling van onze leden, ook zeer welkom. Van de ingezonden kwartierstaten worden de nummers 1 t/m 15 geplaatst, mocht u tot 30 nummers hebben, dan zullen die bij voldoende ruimte eveneens geplaatst worden.

**Nederlandse Genealogische Vereniging - afd. Twente.****Samenstelling van het Bestuur :**

Voorzitter : H.C.Zorn, Wagnerlaan 13, 7522 KH Enschede,
tel.053-351088.
Secretaris : G.J.ten Hoeve, Niermansgang 125, 7514 DN Enschede,
tel.053-352514.
Penningm. : H.G.Frowijn, Titus BrandemastrAQ, 7572 CJ Oldenzaal,
tel.05410-14045.
Leden : G.A.Hamel, Mozartlaan 128, 7522 HP Enschede,
tel.053-352279.
H.M.J.Scholten, Rijssensestr. 118, 7441 AK Nijverdal,
tel. 05486-15164.

Redactie :

Eindredactie : H.M.J.Scholten, Rijssensestr. 118, 7441 AK Nijverdal,
tel. 05486-15164.
Leden : G.H.Paetzel-Veenstra, Dr.P.Oosthoekstr.51,7462 JR Rijssen
tel. 05480-16404.
: J.H.Wissink, M.v.d.Stoepstraat 10, 3132 CG Vlaardingen,
tel. 010-4347142.

Abonnementen en rullabonnementen;

ledenadministratie:
H.C.Zorn, Wagnerlaan 13, 7522 KH Enschede,
tel. 053-351088.

Kwartierstaten :

Kwartierstaten, waarvan de probant (de persoon, waarvan men uitgaat) voor plm. 1830 geboren is. Er moeten minstens twaalf, maar bij voorkeur vijftien kwartieren bekend zijn. Voorkeur verdienen staten, die binding hebben met ons gebied. Andere staten zijn, mede in verband met de grote spreiding in belangstelling van onze leden, ook zeer welkom. Van de ingezonden kwartierstaten worden de nummers 1 t/m 15 geplaatst, mocht u tot 30 nummers hebben, dan zullen die bij voldoende ruimte eveneens geplaatst worden.



Redactieadres: Mw. H. Scholten
Rijssensestraat 118
7441 AK Nijverdal
tel. 05486-15164

sekretariaat: G.J.ten Hoeve
Niermansgang 125
7514 DN Enschede
tel. 053-352514

Dit blad verschijnt per kwartaal.

Van de redaktietafel.

Alweer het derde nummer van 1988 ligt voor u. Het hoofdartikel betreft een onderwerp over de problematiek tussen ouders en kinderen. De generatiekloof is zeker niet van de laatste jaren, ook in 1790 kampten ouders met opstandige kinderen, nou ja, kinderen ? !

De Commissaris der Koningin in Overijssel, mr.J.L.M.Niers, gaat met pensioen. Daarom is zijn kwartierstaat opgenomen.

We presenteren tevens het programma voor 1988/1989, alle data liggen vast, maar met enkele sprekers moeten nog definitieve afspraken worden gemaakt. Er kan dus nog iets veranderen aan de onderwerpen, niet aan de data.

We merken dat veel leden van andere afdelingen van de N.G.V. z.g.n. "tientjeslid" worden van de afd. Twente. Dat is heel prettig en stimulerend. Voor alle duidelijkheid volgt hier het gironummer voor de betaling: 5582643 t.n.v. penningmeester NGV afd. Twents.

Zowel de sekretaris als de redactie ontvangen regelmatig vragen van leden en niet-leden over onderwerpen, die persoonlijk beantwoord moeten worden. De meeste briefschrijvers sluiten een postzegel bij voor antwoord, een aantal verzuimd dit echter. Het dringende verzoek: indien u persoonlijk antwoord terug wilt, sluit dan een postzegel bij. Dat geldt natuurlijk niet voor vragen die in ons tijdschrift kunnen worden opgenomen.

De avondbijeenkomsten zijn verhuisd van de maandag naar de donderdag. Dat is op verzoek gedaan, meerdere mensen hadden reeds afspraken op de maandag. Mocht donderdag een onoverkomenlijke zaak voor u zijn, dan willen wij dat graag weten, anders tot ziens op donderdagavond op, overigens, dezelfde plaats.
Redactie/bestuur.

De volgende kopij is nog in voorraad:

- Burgerboek Rijssen
- Een doodgeboren kind van een bedelares
- Kwartierstaten-Boerrigter -Busschers -de Jong -Teusink -de Vries
- Vrieliink.

Verbannen !

In het jaar 1789 zai er wel het een en ander binnen het Gericht en de Stad Almelo zijn geroddeld over de verhouding van Hars Emanuel en Angelina Wanschers. In de Stad werd Angelina ook wel "Engele uit de kelder" genoemd, Hars Emanuel was niet alleen 19 jaar ouder dan Angelina, maar behoorde ook nog tot het Joods geloof, terwijl Angelina Rooms-katholiek was. En er werd beweerd dat de twee kinderen die Angelina had, verwekt zouden zijn door Hars. De gehele Joodse gemeenschap raakte er natuurlijk niet over uitgepraat. Hars werd door zijn vader Emanuel Izak op het matje geroepen en ondanks dat hij 40 jaar was, gaf zijn vader hem de opdracht Engele en de kinderen te verlaten. Hars weigerde dit pertinent en dreigde zelfs om zich Rooms-katholiek te laten dopen en met Angelina te gaan trouwen. Door de Joodse gemeenschap, onder aanvoering van schoonbroer Ruben Wolf, werd de oude Emanuel Izak opgestoot om deze ongehoorzaamheid van zijn zoon niet over zijn kant te laten gaan en een rekest in te dienen bij de Vrouwe van Almelo.

"13 maart 1789, Rekest van Emanuel Izak wonende te Stad Almelo, om zijn zoon Hars Emanuel uit de Heerlijkheid te verbannen, als deze zijn ouders ongehoorzaam blijft en de buitenecht verwekte kinderen niet verlaat. Een van de kinderen zou geboren zijn in de Stad, het andere in het landgericht. Intussen zou zijn zoon samenwonen met de moeder van het laatste kind, onder voorwendsel te willen trouwen en van geloof te willen veranderen, wat de vader niet kan aannemen. Na beraad, gelast de Vrouwe van Almelo, Hars onmiddellijk alle omgang met deze vrouw te onthouden"

Toen Hars dit werd aangezegd begaf hij zich met spoed naar het klooster te Frenswegen nabij Nordhorn en liet zich daar dopen. Hars dacht dat daarmee de moeilijkheden waren opgelost en diende ook een rekest in bij de Vrouwe van Almelo.

"6 april 1789, Rekest van Hars Emanuel, nu genaamd Hendrikus Jansen die ontkent het in het vorige rekest genoemde eerste kind te hebben verwekt, wat hij naar zijn zeggen kon aantonen, maar erkent de vader te zijn van het tweede genoemde kind, verwekt bij Engele Jans uit den kelder en met haar samen te wonen. Hij is intussen van Religie veranderd en heeft zich te Frenswegen laten dopen en aldaar de christelijke naam van Hendrikus Jansen gekregen. Nu wil hij trouwen met Angelina om haar ontoring te laten vervallen. Hij verzoekt nu toestemming voor het huwelijk alsmede toestemming om binnen de Stad te mogen wonen. Door de Vrouwe van Almelo wordt beslist dat hij voor een legaal huwelijk geen toestemming nodig heeft. Maar de toestemming om zich binnen de Heerlijkheid te begeven wordt geweigerd."

Hars, nu Hendrikus Jansen, verlaat de Heerlijkheid, zijn aanstaande schoonvader zal er zorg voor dragen dat er een trouwinschrijving plaatsvindt bij de predikant te Almelo, deze weigerde dit echter. Hendrikus dient een hernieuwd rekest in.

"12 mei 1789, Rekest van Hars waarin hij verzoekt de predikant te gelasten zijn Huwelijksinschrijving te doen. Hars woont nog steeds buiten de Heerlijkheid, zodat enkele goede mannen, waaronder zijn aanstaande schoonvader, om de inschrijving hadden verzocht. Hierop wordt Hars toegestaan om zich, uitsluitend voor de huwelijksplechtigheden, binnen de Heerlijkheid te begeven."

Uit het trouwboek van de Hervormde gemeente van Almelo blijkt dan ook, dat op 14 mei is ondertrouwd en op 1 juni 1789 is getrouwd, Hendrik Jansen, zoon van Emanuel Isaak, JM uit Almelo, met Engele Wanscher, dochter van Jan Hendrik Wanscher, JD in de Heerlijkheid. Hierna moest het huwelijk nog Rooms-katholiek worden ingezegend, wat de volgende inschrijving in het trouwboek van de statie Almelo uit 1789 opleverde :

"die prima junij matrimonio legitime juncti Henricus Jo es Jozehus Jansen, CONVERSUS EX JUDAISMO et Angelina Keler, testibus ado dorino pastore Lamerink et Maria ten Veldhuis."

Op 2 juli dient Hendrikus nogmaals een rekest in.

"2 juli 1789, Rekest van Hendrikus Jansen, die verzoekt om weer in de Heerlijkheid Almelo te worden toegelaten, specialijk de inwoning in de kelder, nu alle redenen voor de droevige en ruinerende vervolging zijn vervallen. Het verzoek wordt door de Vrouwe van Almelo afgewezen en hij moet zich zo spoedig mogelijk uit de Heerlijkheid verwijderen"

Maar Hendrikus geeft het niet op, hij wil bij zijn gezin zijn.

"20 juli 1789, Rekest van Hendrikus Jansen, waarin hij stelt als inboorling en inwoner van de Heerlijkheid Almelo volgens het landrecht pas verbannen kan worden als hij een misdaad heeft begaan. Hij zegt dat de beschuldigingen door zijn vader en schoonbroer en de rest van de Joodse natie slechts waren geuit omdat hij het Joodse geloof afvallig is geworden. Als hij van een misdaad wordt beschuldigd wil hij zich in een eerlijk proces kunnen verdedigen.

Het rekest wordt nadrukkelijk voor de laatste maal afgewezen en als hij zich niet onmiddellijk uit de Heerlijkheid verwijderd, zullen er maatregelen worden genomen.

Als bijlage was er een paspoort bijgevoegd voor Hars Manuel, afgegeven op 4 juni 1782 door Johan R.B.R. Graaf van Rechteren. In deze pas verklaart hij dat Hars Manuel, geboortig uit en inwoner van Almelo is, van onbesproken gedrag en wandel is, zodat hij zijn koopmanschappen zowel in Munsterland als in de omringende plaatsen kan verrichten. Op 15 juli 1789 kwam er nog een rechtgeleerd advies van A.Berendsen te Berghorst, waarin de Vrouwe van Almelo in het gelijk werd gesteld:

" *daar elke Jood slechts met haar toestemming binnen de Heerlijkheid mag wonen. En dat hem dat recht, nu hij er niet meer woont, zeker kan worden ontzegd.*" Dit advies is mede bekrachtigd door W.Klopman te Almelo op 24 sep. 1789.

Toen in 1795 de Bataafse Republiek ontstond ging er in Almelo een andere wind waaien. Vanaf 1796 konden de Joden in Almelo ook burger der Stad worden. Uit het Burgerboek van Almelo blijkt dan ook dat op 20 feb. 1797, vader Emanuel Isak, geboortig van Raalte en Hendrikus Jansen, geboortig van Almelo, beiden het Burgerschap van Almelo verkregen. Hendrik was dus weer tot Almelo toegelaten, mogelijk was hij er al geruime tijd. Hij had in ieder geval contact met zijn vrouw, dit blijkt duidelijk uit de geboorte van zijn kinderen.

Tot op heden wonen er in Almelo nog steeds personen met de naam JANSEN, die van Hars Emanuel en van Engelina Wanscher afstammen.

Genealogisch fragment van de familie Jansen :

1.Emanuel Izak, geb. Raalte omstr. 1725, te Almelo voor 29 dec. 1747, Burger van Almelo 20 feb. 1797.

gehuwd met Berendina Hars.

Uit een testament van 9 sep. 1788 blijkt dat het echtpaar de volgende kinderen had :

-Sophia Emanuels, geb. Almelo, was gehuwd.

-Sara Emanuels, geb. Almelo 1749, was gehuwd met Ruben Wolf, later Braaf geheten.

-Hars Emanuel, geb. Almelo 1749, volgt 2.

-Isaak Emanuel, geb. Almelo 1758, was gehuwd met Hendrina Jacobs, Isaak nam op 19 aug. 1812 te Almelo voor zijn geslacht de naam Gelder aan.

-Roosa Emanuel, geb. Almelo 1763, was gehuwd.

2.Hars Emanuel, vanaf maart 1789 Hendrikus Jansen, slachter, geb. Almelo omstr. 1749, ovl. Almelo (aan het Oude Eind) 30.12.1829, otr. Almelo 14.5.1789 en tr. Almelo (hervormd) 1.6.1789.

In juni 1789 Rooms-katholiek ingezegend met Engelina Wanscher.

Ook wel Engelse uit de kelder, geb. Almelo 23.3.1768, ovl. Almelo (Schalerol wijk 3) 27.7.1849.

Twee kinderen voor het huwelijk.

In het huwelijk :

-Theresia, geb. Almelo 18.7.1790, ovl. Almelo 31.12.1881, gehuwd met Frans Baartman, schoenmaker.

-Bernardus, geb. Almelo 6.7.1793, volgt 3a.

-Barbara, geb. Almelo 6.7.1793, volgt 3b.

-Gerhardus, geb. Almelo 2.6.1796, volgt 3c.

-Maria Veronica, geb. Almelo 4.5.1796, ovl. Stad Almelo 19.3.1870, tr. Gerardus Maurik, geb. 's Hertogenbosch, postillon, zn. van Nicolaas Maurik en Anna Geertruida Frigt.

3a.Bernardus Jansen, geb. Almelo 6.6.1793, ovl. Stad Almelo (Oude Eind) 19.3.1870, slachter, tr. Stad Almelo 19.1.1814 :

Geertruid te Wierik, geb. Almelo 12.1790, ovl. Almelo (Grotestraat) 9.1.1858, dienstmeid en dr. van Joannis te Wierik en Janna Stevens.

Kinderen uit dit huwelijk :

-dood kind, geb. Almelo 20.6.1814.

-Engelina Johanna, geb. Almelo 18.6.1815.

-Johanna Henderika, geb. Almelo 29.2.1817.

-Henricus Johannes, geb. Almelo 28.12.1818.

3b.Barbara, geb. Almelo 6.6.1793, ovl. Stad Almelo 4.12.1875, naaister, ongeh.

Kinderen:

-Johanna Antonia, geb. Stad Almelo 13.6.1818.

-Henricus Johannes, geb. Stad Almelo 8A.1827.

-Hendrika, geb. Stad Almelo 27.5.1829.

3c.Gerardus Jansen, geb. Almelo 2.6.1796, ovl. Stad Almelo 16.3.1857, slachter, tr. Stad Almelo 4.6.1824 :

Johanna Olde Elberink, geb. Geesteren (Tubbergen) 4.3.1808, dr. van Joannes Olde Elberink en Aleida Schophuis.

Kinderen :

-Henricus Johannes, geb. Stad Almelo 2.5.1825.

-Johanna Aleida Engelina, geb. Stad Almelo 2A.1827.

-Hendrika Theresia Berendina, geb. Stad Almelo 28.1.1829.

Almelo, maart 1888

A.F.de Jongeburcht

De goede oude tijd is de tijd toen het onze voorouders zo slecht ging.

Jean de Boisson.

KWARTIERSTAAT MR.J.L.M. NIERS (88-3)

1. mr.Johannes Leonardus Maria Niers (R.N.L.,C.O.N.). Geb. Hengelo (O) 15.7.1925. Commissaris der Koningin in Overijssel van 1972 tot 1988.

2. Johannes Martinus Niers, geb. Hengelo 25.9.1882, overl. Enschede 10.8.1969. Kantoorbediende, later detaillist in huishoudelijke artikelen te Hengelo.

3. Suzanna Johanna Philippina Borchert, geb. 17.7.1889, overl. aldaar 15.9.1957.

4. Gradus (Gerardus) Hermannus Niers, geb. Holterhoek (Eibergen), overl. Hengelo 10.3.1894. Schoenmaker te Hengelo. Tr. 1e Hengelo 10.11.1875 met Maria van Benthem, geb. Ootmarsum 16.10.1834, overl. Hengelo 31.8.1876, dochter van Hendrikus van B. en Johanna Weustink. Dienstmeid. Tr. 2e Hengelo 22.5.1877

5. Johanna Maria te Morsche, geb. Zwillbrock 19, ged. Vreden (Pruissen) 20.7.1848, overl. Hengelo 4.12.1911. Tr. 2e Hengelo 2.8.1895 met Theodorus Meijerink, geb. Haaksber gen 23.12.1869, overl. Hengelo 14.9.1915. Schoenmaker ald.

6. Hermannus Johannes Borchert, geb. Neede 29A.1863, overl. Hengelo 13.7.1911. Slager te Hengelo. Tr. Hengelo 28.10.1888

7. Johanna Aleida Berendina Lamers, geb. Doesburg 11.12.1869, overl. Hengelo 16.5.1941. Tr. 2e Hengelo 4.2.1915 met Theodorus Meijerink, weduwn. van 5.

8. Jan Hendrik (Joannes Henricus) Niers, geb. Zwolle (Eibergen), ged. Groenlo 20.3.1810, overl. 20.12.1880. Dagloner, later landbouwer te Holterhoek (Eibergen). Tr. 2e Eibergen 25.5.1855 met Anna Maria Averdick, geb. Kross wick 3, ged. Vreden 4.5.1822, overl. Holterhoek 7.10.1867, dochter van Johann Hermann A. en Eva Krandick.

9. Janna Kothuis, geb. Zwillbrock (Eibergen) 17.5.1814, overl. Holterhoek 1.3.1854.

10. Johan Heinrich (Joannes Henricus) te Morsche, geb. Lindevelde (Eibergen), ged. Groenlo 8.5.1805, overl. Zwillbrock (Pruissen) 21.3.1876. Dagloner aldaar. Tr. Vreden 30.5.1844 ?

11. Johanna Ostendorp, geb. voor 1830.

12. Johannes Bernardus Borchert geb. Denekamp 14.8.1834, overl. Hengelo 29.1.1895. Bakker te Neede, later te Hengelo. Tr. Neede 22.10.1858

13. Janna (Zanna) Hendrikman, geb. Lemselo (Weerselo) 13.6.1825 overl. Hengelo 1.12.1894.

14. Jacobus Eugenius (Eugenius Jacobus) Lamers, geb. Grave 8.6.1833, overl. Doesburg 19.6.1901. Slager aldaar. Tr. Wehl 28.2.1867

15. Johanna Philippina Geselschap, geb. Wehl 7.9.1840, overl. Doesburg 24.3.1899.

16. Gerardus (Gradus) Henricus Niers, geb. Zwolle (Eibergen), ged. Groenlo 24.5.1768, overl. Zwolle 2.8.1846. Landbouwer aldaar op Heetmate Mensink. Tr. 2e Beltrum 18.11.1817 met Engela Maria Oostendorp op Il berg, geb. Meddo (Winterwijk), ged. Zwillbrock 10.8.1774. Dienstmeid te Lichtenvoorde. Tr. 1e Groenlo 8.7.1805

17. Wilhelmina Mensin(c)k, ged. Groenlo 15.7.1769, overl. Beltrum 27.7.1814.

18. Jan Harmen Kothuis, geb. Vreden 15.2.1788, overl. Eibergen 8.6.1862. Landbouwer te Eibergen.

19. Anna Maria (Maria Catharina) Wilmers (Weimers), geb. Wuellen (Pruissen) 27.2.1781, overl. Eibergen 28A.1862.

20. Johannes Hendrikus te Morsche, geb. voor 1786, overl. voor 1855. Landbouwer te Lindevelde (Eibergen). Tr. Groenlo 3.5.1804

21. Joanna Buursen (Buersen, Buirsen), geb. Groenlo 18.12.1783.

24. Jo(h)an Bernard Ger(h)ard Borchert, geb. Rheine (Pruissen) 22, ged. 23.7.1808, overl. Langeveen (Tubbergen). Bakker te Dene Kamp, later te Langeveen. Tr. Denekamp 21.11.1831

25. Elisabeth(h) Sanders, geb. Denekamp 14.5.1811, overl. Hengelo 13.10.1880.

26. Ger(h)ardus Hendrikman (Sanderman), geb. Weerselo, ged. Rossum 13.7.1789, overl. Lemselo 5.8.1861. Landbouwer aldaar. Tr. Weerselo 1.10.1822

27. Harmina (Hermine) Assink, geb. Lonneker, ged. Enschede 21A. 1797, overl. tussen 2.11.1866 en 1.1.1872. Tr. 1e met Assink.

28. Henricus Theodorus Lamers, geb. Grave 18.6.1798, overl. ald. 7.11.1852. Slagter en tapper te Grave. Tr. Grave 1.5.1825

29. Gijssberdina Elisabeth Janssen, geb. Grave 19.11.1796.

30. Christoffe: (Christoph) Johann(es) Geselechap, geb. Emmerik 11A, ged. ald. 18A.1775 in de Grote Kerk (Evang.), overl. Wehl 30.8.1843. Landbouwer aldaar op Huize Ter Harde. Tr. 1e met Hendrina Holmans, geb. Appeldoorn (Pruissen) 1776, overl. Wehl 27.12.1822, dochter van Petrus H. en Johanna Berns.

31. Aleida Berendsen (Aljda Berentsen), ged. Zeddum 13.5.1796, over (Wehl 6.6.1874.

32. Hendrik (Henricus) Niers, geb. vóór 1750.

33. Berendina (Bernardina) Heetmate (Hietmate), geb. vóór 1750.

34. Hermannus Mensinck, geb. vóór 1750.

35. Jonneke (Joanna) Wissinck (Wissink), geb. vóór 1750.

42. Johannes Theodorus Buersen, geb. vóór 1765.

43. Henrica Oestendarp, geb. vóór 1765.

48. Joan Ger(h)ard Borchert, geb. vóór 1790.

49. Anna Maria Schulte Berninghof, geb. vóór 1790.

50. Joannes Sanders, geb. vóór 1795.

51. Maria ter (van der) Beek, geb. vóór 1795.

52. Albert Sanderman (Hendrikman, Sanderink op Hendrikman), geb. vóór 1780.

53. Geertrui(d) Hendrikman, geb. vóór 1780.

54. Jan Hendrik Assink (Lutje Wagelaar), geb. vóór 1780.

55. Wilhelmina Vieker (Viker), geb. vóór 1780.

56. Matheus Lamers, geb. vóór 1780.

57. Anna Maria Weijser, geb. vóór 1780.

58. Cornelis Janssen, geb. vóór 1778.

59. Catharina van den Bosch, geb. vóór 1778.

60. Friedrich Eberhard Gesel(s)schap, geb. vóór 1757.

61. Johanna Biben, geb. vóór 1757.

62. Henricus Berendsen (Berntzen), geb. vóór 1780.

63. Maria Hackfoort (Hakvoort), geb. vóór 1780.

(Samengesteld door Edwin Th. Niers, Owen Th. Niers en Caspar van Heel.

Noot: Ons lid Jos Schmitt heeft nog getracht meer aan de weet te komen over de kwartieren 22 en 23. Hij vond (in het Bisschoppelijk Archief te Muenster) dat er te Vreden op 30.5.1844 een huwelijk Ter Morsche-Ostendorp gesloten werd. Het Trouwboek is echter in restauratie en kan voorlopig niet geraadpleegd worden.

Publikatie.

Verschijnen zal een boek :
Afstammelingen van Berend Heijmerink, Beckum, 1548-1987.

Het is samengesteld door F.J.Heijmerink en H.S.M.Heijmerink-Broekman. De prijs is f 125,-, maar het bevat dan ook 636 pagina's en noemt ruim 4700 achternamen, waarvan ongeveer 70 % twents.

Het besteladres is :
Mr. J.W.M. Rademaker
(Julianalaan 4 (211)
3743 JG Baarn.

Tentoonstelling.

Van 10 december 1988 tot en met februari 1989 zal er een tentoonstelling zijn in het Rijksmuseum Twenthe te Enschede over : "De laatste gang", dood en rouw in geschiedenis en gebruiken in Oost-Nederland en Westfalen.

Er zal ook een boek verschijnen ter gelegenheid van de tentoonstelling.

Archief "Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen" (de Mormonen) in Apeldoorn.

Voorlopig nog niet gereed voor aanvragen van documentatie (film) en het bekijken daarvan; er wordt een studiezaal gereed gemaakt waar apparatuur voor het bestuderen van films zal worden opgesteld; er was nu nog maar 1 apparaat voor eigen gebruik en geen mogelijkheid voor het maken van kopieën. Ook daarin zal in de toekomst worden voorzien.

Men verwacht over 3 à 4 maanden zover te zijn dat genealogen er, na aanvraag, terecht kunnen voor onderzoek.

Naar ik begreep komt in Apeldoorn maar een beperkt archief, dat direkt kan worden ingezien.

Er komt een catalogus, waarin men kan vinden welke kerkarchieven op film zijn gezet, die films kunnen (tegen een vergoeding) worden besteld (gehuurd), en staan dan 3 maanden ter beschikking van de aanvrager, maar mogen uitsluitend in de studiezaal worden bekeken.

Men zal mij berichten wanneer één en ander gerealiseerd is. Ik kreeg een heel serieuze indruk van hun opzet.

N.B. Het artikel van A.K. Oudman in Gens Data van jan. 1988, waarin wordt geschreven dat men er sinds medio september 1987 terecht kan, loopt dus kennelijk wat op de feiten vooruit.

Enschede, januari 1988

H.A.van Brummelen.

*Not van de redaktie:
(overgenomen uit Gens Data jan. '88)*

"Dan is er de genealogische index. Een lijst op microfilm van alle namen, waarvoor kerkleden werk hebben verricht. Via referentie-nummer kan het adres van de inzender worden opgevraagd in Salt Lake City. Natuurlijk kunt u via het programma zelf de namen gaan insturen.

Dit houdt wel in dat genoemde gegevens gebruikt worden voor het sgn. Tempelwerk. (indien u meer wilt weten over dit werk, kunt u contact opnemen met een plaatselijke kerk; in de meeste grotere plaatsen is wel een kerk. Natuurlijk geheel vrijblijvend). "



Herhaalde Oproep !

Veel leden van onze afdeling zoeken in archieven over het hele land. De reiskosten zijn hoog, de afstanden vaak lang en de weg eentonig. Die reizen kunnen vaak gezamenlijk worden ondernomen tegen gedeelde kosten. De redaktie wil graag belangstellenden uitnodigen te reageren, onder vermelding van het (Rijks)archief, waarnaar toe wordt gereisd en de eventuele dag van de week, welke de voorkeur heeft.

Aanmeldingen zijn reeds ontvangen voor een bezoek aan de R.A.'s te Groningen, Leeuwarden, Den Haag, Maastricht en Middelburg.



De Krant !

In het dagblad Tubantia staan in de rubriek "Zeker weten" af en toe antwoorden op genealogische vragen. Zonder aan de kundigheid van de redakteur, die deze vragen beantwoordt, te twifelen, constateren we dat hij niet weet wat, naar wij hopen, al onze leden weten. Namelijk dat "Gens Nostra" te raadplegen is in het Gemeentearchief te Enschede, in de bibliotheek van de Oudheidkamer Twente (Lasondersingel 129-Enschede) en te Borne in de Provinciale Bibliotheekcentrale Overijssel-Oost.

Wellicht is het ook nuttig te vermelden dat te Naarden, ons Verenigingsdocumentatiecentrum alleen toegankelijk is voor leden van de N.G.V.

Henk Zorn.

De Twentegroep.

De heer Schmitt is als derde lid toegetreden tot de groep. Op dit moment zijn we bezig "De broeders van Twenthe", een studie over de eerste Twentse dominees door drs. P.H.A.M. Abels, op personen uit te kammen en in de computer in te voeren.

Citaat:

Henk Zorn.

Wanneer we terugzien op onze voorvaders, is het of we terugzien op mensen van een ander volk, bijna op wezens van een andere soort.

William Cooper.

Programma.

- Za. 3. 9.1988 Excursie, als opening van het seizoen 1988/1989
Een wandeling door het 800 jaar oude Haaksbergen
o.l.v. een gids van de Historische Kring.
De aanvang is 14.00 uur bij het vertrek-(en
eind)punt: hotel Centraal, t.o. de St.Pancratius-
kerk in Haaksbergen.
- Za. 10. 9.1988 Lezing door mr. C.van Heel, prov.insp.v.h.Archief-
wezen in Overijssel, met als onderwerp :
" Overijssel in de Middeleeuwen"
Plaats: PABO, Paul Krugerstraat 49, Hengelo.
Aanvang 14.00 uur.
- Za. 15.10.1988 Contactmiddag met de afd. NGV Overijssel-Zd.Drente
Plaats: Nijverdal, kerkgebouw van de Vrije Evang.
Gem., bijgeb. het Vianet, Grotestraat 70 Nijverdal
Aanvang 14.00 uur en u kunt parkeren op het
Stationsplein.
- Do. 17.11.1988 Lezing "Genealogische activiteit in Haaksbergen"
Plaats: Motel Het Wapen van Delden te Delden.
Aanvang 20.00 uur.
- Za. 14. 1.1989 Lezing over " Genealogische en Kunsthistorische
betekenis van Grafmonumenten"
Plaats: PABO, Paul Krugerstraat 49, Hengelo.
Aanvang 14.0 uur.
- Do. 16. 3.1989 Programma wordt nader bekendgemaakt.
Plaats: Motel Het wapen van Delden te Delden.
Aanvang 20.00 uur.
- Za. 8. 4.1989 Programma wordt nader bekendgemaakt.
Plaats: PABO, Paul Krugerstraat 49, Hengelo.
Aanvang 14.00 uur.
- Za. 27. 5.1989 Excursie.
De bestemming wordt nader bekendgemaakt.
I.v.m. de Genealogische Dag op 20.5.1989 is voor
deze datum gekozen.

Denkt U aan het parkeerverbod bij de PABO te Hengelo, dat vanaf
september 1988 gaat gelden !!

Contactbijeenkomst.

Onze afdeling zal in oktober een contactbijeenkomst organiseren, naar
wij hopen in samenwerking met de afd. Overijssel en Zd-Drente.
In een "tentoonstellingsgedeelte" willen we belangstellende beginners
een blik gunnen achter de schermen van het werk van een genealoog.
Natuurlijk willen we dan ook genealogen de gelegenheid geven tot het
uitwisselen van gegevens.

We vragen onze leden, die interesse hebben om medewerking te
verlenen, om hun familiegegevens zoveel mogelijk voor het publiek te
visualiseren.

Daarvoor zal een gedeelte van de zaal beschikbaar zijn, elke
deelnemer kan als het ware zijn eigen stand krijgen.

U kunt uw gegevens visueel maken d.m.v.

-kwartierstaten of kaartenbakken met fiches

-ringbanden, ordners met diverse gegevens over uw onderzoek

-fotoverzamelingen, bidprentjes, familieberichten

-familie-stambomen in een bepaalde vorm

-computer, enz., enz.

De escretaris ontvangt graag uw opgave.

VRAGEN.

1988-2. Lautenbach:

Mijn oudat bekende voorvader Lautenbach werd te Goutum
bij Leeuwarden geboren op 17.5.1703. Een spoor naar Duits-
land ligt voor de hand, maar werd nog niet gevonden.

In Duitsland vond ik verscheidene plaatsen Lautenbach:

Piz. 7181 Lautenbach Kreis Crailsheim

7601 " Post Durbach

7798 " Post Pfullendorf

7606 " Renchtal

6681 " Saar

7562 " Gernsbach

Is iemand met een van deze plaatsen bekend? Kent iemand
een wapen dat iets met deze plaatsen te maken heeft?

H. Lautenbach. Tel. 074-910148.

1988-3. Leus(s)ink, Meijerink:

Wie is er in Haaksbergen vóór 1800 goed bekend en kent er
bovengenoemde namen?

W. Roozenbeek.

E.Tesschenmacherstr 22

7415 CT Deventer

Mutaties in het ledenbestand.

Nieuwe leden:

- 16081 A.S.Masselink, Bentstraat 95, 7532 BB Enschede
 16082 Mw.B.M.J. Schoemaker-Wolbers, R. de Vriesstraat 193,
 7558 SP Hengelo
 16083 Mw. C.Valk-Jongman, Mensinkweg 48, 7442 TE Nijverdal
 16084 M.C.Visser, Aleidastraat 14, 7555 TJ Hengelo

Overgeschreven van andere afdelingen :

11068 J.H.J.van Bree, Veldkamp 80, 7586 GB Overdinkel

Overgeschreven naar andere afdeling :

15771 ing. J.M.B.V.Hoopers 14887 P.F. Dillingh.

Adreswijziging :

12717 L.J.M.Augustein, Dingeldeinstr. 1, 7582 ZM Losser.



Ter kennisname :

De redactie van Gens Nostra heeft het voornemen om in het voorjaar 1989 een themanummer te wijden aan "HORIGEN".

De redactie van Gens Nostra nodigt een ieder uit om een artikel in te zenden, voor 1 dec.'88 voor opname in dat themanummer.

Een of meer van de volgende onderwerpen moeten zijn opgenomen:

-kwartierstaat, genealogie of parenteel van personen met horige status

-beschrijving horig goed

-verklarende lijst van termen m.b.t. horigheid

-wapenbeschrijvingen horige geslachten.

Voor nadere informatie :

dr. P.M. op den Brouw

Agaat 40

2651 SG Berkel en Rodenrijs

tel. 01891-17237 (thuis)

070-796029 (kantoor).

Het Kasboekje van Duivengoor.

In de Eschmarke Broekheurne, Enschede.

Het kasboekje van Duivengoor ligt in de bibliotheek van de Oudheidkamer in Enschede. Het is slecht geschreven en dus ook slecht leesbaar, echter toch zijn er heel wat aardige gegevens uit te halen:

-1-Zoals door alle boeren, worden er weefsels verkocht. Geweven worden er elfen, twaalfen en dertien (d.w.z. met een kam voor resp. 12 of 13 draden op een bepaalde afstand). De lengte van het weefsel is meestal 52 elle.

-2-Het Duivengoor verkoopt ook drank. Of het zelf gestookt wordt, is niet duidelijk. Verkocht wordt per kan, anker, oort, mengel en per glas.

-3-Diverse zaken, zoals in 1815 naar Borculo met "KATERMAKERS" met een paard en wagen gereden. Ook moet er naar Borculo met "MEDESIN KORE" of "KLEERAZIE" gereden worden.

-4-Betalingen aan knechten en meiden voor werkzaamheden zoals kluondrek instampen, schadden houwen, rogge maaien en dorsen. Meestal in natura, zoals-voor Klompe 18 st. ; voor een kleed 3 gl en 5 st. ; voor een baalen rok 5 gl en 4 st. ; voor een scheidboek 12 st.

-5-Een gedicht gemaakt voor het huwelijk van Hendrik Duivengoor en Gerdine Walmink op 20 december 1818 :

Leert met vlijt, want kort is de tijd

De tijd kan haast komen dat u het leeven wordt benoemen

dan zoudt gij het uw beklagen

wanneer het te laat zou zijn in oude dagen.

Leek, februari 1988

mw. E.G.Geerdink-v.d.Worp.



Inhoudsopgave :

Van de redaktiestafel	blz.	37
Verbannen !		38
Kwartierstaat mr. Niers (88-3)		42
Publikatie		45
Tentoonstelling		45
Archief Mormonen		46
Herhaalde oproep		47
De Krant !		47
De Twentegroep		47
Programma		48
Contactbijeenkomst		49
Vragen		49
Mutaties Ledenbestand		50
Ter kennisname		50
Kasboekje Duivengoor		51
Inhoudsopgave		52
Holtense gegevens		52

Overgenomen uit Oostgelders Tijdschrift voor Genealogie en Boerderijonderzoek, jaargang 3, nr. 2, mei 1988 :

In het bezit van veel dokumentatie over Holtense families van voor 1811. Bersid om hieruit inlichtingen te verstrekken tegen vergoeding van portokosten.

W.Enterman
 Hoekenburglaan 58
 2275 TE Voorburg.

Citaat :

Erfelijkheid is een diligence, waarin al onze voorvaderen rijden, en nu en dan steekt er een zijn hoofd door het raampje en brengt ons in verlegenheid.

Oliver Wendell Holmes.



Twente Genealogisch

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING
AFDELING TWENTE

JAARGANG IV

OKTOBER 1988

No. 4

Register van vestiging te Almelo

Op 1 oktober 1814 werd door de burgemeester van Almelo een besluit uitgevaardigd dat alle personen die zich sedert 1 december 1813 binnen de gemeente Almelo hadden gevestigd daarvan ter secretarie aangifte moesten doen. Slechts 13 personen werden in een register van een paar velletjes ingeschreven. Dat was in de periode van 14 oktober 1814 tot en met 26.8.1815.

Het waren:

1. Koopman, Johannes, geb. 5.9.1791. Voormalig beroep corporeel bij de Grenadiers-scherpschutters der Fransche Keizerlijke Garde. Tegenwoordig beroep koopman. Is inwonend bij Marthe Koopman, weduwe van Hendricus Diekers, wonende Stad Almelo nummer 204. Derselve is na het sluiten van de vrede gepaspoorterd terug gekomen den 11 juni 1814 en kan schrijven.
2. Koopman, Hendricus Josephus. Huidig beroep koopman. Is inwonend bij Gerritdiene van der Aa, weduwe van Joh. s Koopman, wonende in het voormalig gerigt nummer 333.
3. Bommel, Carel van, geb. 18.4.1789. Laatste woonplaats Zwolle. Heeft een de wetten der landsmilitie te Zwolle voldean. Voormalig beroep advocaat. Huidig beroep controleur der directe belastingen in het district van controle Almelo. Is inwonend bij C. Heek, weduwe van A.J. Dull in de stad Almelo nummer 34.
4. Brinke, Jan ten, geb. 1.3.1791. Laatste woonplaats Daventer. Voormalig beroep soldaat bij 't Bste Battaillon Hollansche Infanterie van Ligne. Huidig beroep schoenmakersknecht. Is inwonend bij Arnoldine Modders, weduwe van Harmen ten Brink te Stad Almelo nummer 437 in het Gasthuis. Afgegaan met paspoort van dato den 23 juli 1814, kan schrijven.
5. Herting, Cris, geb. 12.8.1787. Laatste woonplaats Amsterdam. Voormalig beroep slegersknecht. Huidig beroep slachter. Woont alleen op de Werf in een ongenummerd huis, kan schrijven.
6. Kauken, Lambert van de, geb. 10.2.1788. Voormalig beroep metroos in Franschen dienst, vertrokken als gerdist. Huidig beroep boerwerker. Inwonend bij Hendriene van 't Schipdam, weduwe van Gerrit van de Kauken. Afgegaan met paspoort van dato den 9 junij 1814, kan niet schrijven.
7. Iusveld, Gerrit, geb. 24.10.1782. Voormalig beroep Jager onder het Lunenburger lichte veld Battaillon. Huidig beroep wever. Woont alleen aan den weg na Borne, dicht bij Hendr.k Hegedoorn in het voormalig gerigt in een huis zonder nummer. Afgegaan met paspoort van dato den 12 meij 1814, kan niet schrijven en schijnd ongezond te zijn.

8. Doorninck, Martinus van, geb. 7.6.1775. Laatste woonplaats Deventer. Voormalig beroep ontvanger. Huidig beroep ontvanger particulier van 't Arrond.t Almelo. Woont alleen te Stad Almelo nummer 29.

9. Rambonnet, Frederik Rudolph, geb. 8.11.1790. Laatste woonplaats te Delden. Aan de wettten van de Landmilitie voldoen te Delden. Voormalig beroep secretaris der voormalige Prefektur van Almelo. Huidig beroep controleur der 1 ste classe van de indirecte belastingen district Almelo. Inwonend bij de Weduwe c. Troost te Stad Almelo nummer 355.

10. Grobbe, Jz. Jan, geb. 16.4.1779. Voormalig beroep Soldaat bij het 14 Regiment Fransche Infanterie en Kanonnier bij het 3e Bataillon Hollandsche Artillerie van Ligne. Tegenwoordig beroep dog-loner. Woont alleen op het Sluitersveld. Afgegaan met paspoort van dato den 14 oktober 1814, kan niet schrijven.

11. Olen, Jan, geb. 16.8.1797. Laatste woonplaats Neuenhaus. Huidig beroep Nederduits ondermeester. Is inwonend bij H.C. Philips te Stad Almelo nr 75.

12. Kunst, Egbert, geb. 25.4.1797. Laatste woonplaats Zwarte sluis. Inwonende bij H.J. Brunecate te Stad Almelo nummer 426.

13. Bos, Gerhardus, geb. 22.1.1797. Laatste woonplaats Stadlohn in Munsterland. Voormalig en tegenwoordig beroep koperslagersknacht. Inwonende bij Peter Boermans te Stad Almelo nummer 245. Geboren te Hengelo in dit Arrondissement.

A.F. de Jongeburcht.

Lezing over horigheid

Verscheidene leden van onze afdeling waren aanwezig op een bijeenkomst van onze buurafdeling de Achterhoek.

Spreker was mr. dr. P.G. Aalbers. Zijn onderwerp was "De horigheid in Twente en Oost-Gelderland in verband met de Genealogie".

De heer Aalbers promoveerde in 1979 op een proefschrift: "Het einde van de horigheid in de Achterhoek en Twente". Daaruit kan men al afleiden dat hij veel van dat onderwerp moet weten, maar ik heb de indruk dat hij er na 1979 zelfs nog heeft bijgeleerd. Daarbij is hij een uitstekend spreker. Een hoeveelheid kennis dus, die ik niet in een namiddag kan verwerken. Men heeft mij verteld dat sprekers proefschrift leest als een roman. Dat zij dan hierbij aanbevelen.

Het boek van Slicher van Bath, Een samenleving onder spanning, werd door de spreker meer dan eens aangehaald, hoewel het woord horigheid daar niet vaak in voorkomt. Dat is te verklaren uit het feit dat het systeem van hofhorigheid, een samenstel van horigheid en het Merovingische hofstelsel, reeds ±1400, met de invoering van een geld-economie, grotendeels verdween. Het pachtstelsel kwam er voor in de plaats. Ook gedurende de 80 j. oorlog ging veel van het oude verloren en in 1795 werd officieel een einde aan de horigheid gemaakt. Toch duurde het nog tot omstreeks 1850 voor de laatste resten verdwenen waren.

Henk Zorn.

Uit het Trouwboek van Geesteren (O)

Terwijl ik het Trouwboek van Geesteren raadpleegde zocht ik het volgende bij elkaar. Zorn trachtte daarbij verbanden te leggen met het Verpondingsregister van 1602. Of die verbanden correct zijn is volstrekt niet zeker. De letter O. staat voor Oude.

Namen	Jaer	Erf	Plaats en nr. V.R. 1602
Brookhuis, Ger. Joh. en Gesina O.Oelperinck	1829	Lobbe	Nutter 1010 1076
Brughuis, Henricus en Euphemie O.Berg	1833	O.Nijhuis	Geest. 753 1114
Bruggehuis, Henricus en Euphemie O.Pleihuis	1779	O.Alberink	Geest. 755
Buschar, Lucas en Henricus Schiphorst	1769	O.Joostinck	Geest. 764
Creuwel Joannis en Aleidis O.Nieuwhuijs	1770	O.Nieuwhuis	Geest. 753 1114
Elberink, Gerardus Oude en Maria Schoppenhuis	1828	Boshuis	
Evers, Joannis	1780	O.Hunsinck	Geest. 758
Haerhuis, Joannis en Gesina Nobbenhuis	1834	Roberinck	Geest. 765
Hamer, Joannis en Henricus Gottenhuis	1830	Nobbenhuis	
Horst, Henricus en Gesina Nobbenhuis	1826	N.Oliemulder	
Idem	1833	Oliemulder	
Hovenberg, Gerardus Joannis en Joanna Stams	1826	.. Boink	Geest. 778
Koekoek, Bernardus en Geertruidis Mörshuis	1823	Buscher	Tilligte 716
Kottink, Joannis en Maria Kreuwels	1833	Weijert	
Loink, Hermannus en Aleida Enk	1833	Nijhuis	
Loohuis, Joannis en Joanna Kuypers	1834	Kniepe	
Luos, Joannis en Joanna Nijkamp	1833	O.Voshaar	Geest. 759
Maethuis, Ger. Joh. en Aleida Snijers	1769	O.Wesselink	Geest. 760
Masselink, Albertus en Joanna Bruggink	1826	Meijer	
Meijer, Ger. Joh. Oude en Joanna O.Berg	1770	O.Berg	
Nobbenhuis, Henricus en Joanna Bremer	1833	Smid	
Nijhuis, Gerardus en Gesina Hesselink	1828	Hamer	Geest. 762
Peelhor, Gerardus en Gesina ter Heine	1826	O.Voshaar	Geest. 759
Sand, Bernardus en Joanna Helming	1829	Loohuis	

Schoemaker, Joannis en Gerardine Braakhuis	1826	Hottenhuis		
Schothuis, Henricus en Joanna Hookmans	1832	Hottenhuis		
Steggink, Gerardus en Joanna Voorhuis	1834	Wigger	Lattrop 501 Hesinge 688	
Voorhuis, Joannis en Gesiena D.Elberink	1826	Voorpool	Nutter 572 573	
Voorhuis, Gerardus en Henrica O.Gearlink	1834	O.Berg		
Voshaar, Joannia Oude en Maria ...	1832	Haarhuis in Herbert?		
Voshaar, Antonius Oude en Maria Volmer	1832	Nobbenhuis		
Wergers, Gerardus en Aleida Roelofs	1831	O.Gearlink		
Wergers, Albartus Oude en Joanna Roelofs	1830	Büscher		
Idem	1832	Brüker		
Wolbers(ink), Bernardus en Aleide Mensink	1826	Vrielink	Geest. 771	
Wulferinck, Gerardus Oude en Lutgardia O.Bojink	1779	O.Bojink	Geest. 778	

Voor aanvullingen, op- en aanmerkingen of verdere suggesties met betrekking tot de buurtschap Geesteren houd ik mij van harte aanbevolen.

Ton Boswarger.

De wording van Overijssel (samenvatting van de lezing op 10 sept.)

Wie de schaarse bronnen uit de vroege middeleeuwen zo veel mogelijk in kaart brengt, krijgt de volgende indruk:
De bisschoppen van Utrecht verwerven vanaf omstreeks 726 vele goederen, vooral in het gebied dat later Holland en Zeeland heet. Tengevolge van de invallen van de Noormannen wijken de bisschoppen uit naar het oostelijk achterland, naar Deventer en verwierven ook daar vele goederen. De grenzen van het kerkelijk bisdom en het oude hertogdom van de Noormannen vallen later grosso modo samen. Vanaf de tiende eeuw verkrijgen de bisschoppen in het Duitse rijk graafschapsrechten. De Utrechtse bisschoppen vooral in de huidige oostelijke en noordelijke provincies. Alleen in Utrecht, Overijssel en Drenthe kunnen de bisschoppen zich als landsheer handhaven en hun rechten zelfs uitbreiden, totdat in 1528 Karel V de bisschop van Utrecht als wereldlijk heer verdringt. Het eerste gebied waarin de bisschop grafelijke rechten verwerft is in 944 het land van Vollenhove en Drenthe. In 1040 wordt daar de stad Groningen met het Gorecht bijgevoegd. In 1046 verwerft de bisschop de stad Deventer met tol, munt en jurisdictie en een graafschap in Hameland. In 1086 volgt dan het graafschap Islegowa, het latere Salland. Al deze goederen waren afkomstig van de families van Maginhard Saxo en Wichman. Tot Salland behoorden niet de drie parochies Ommen, Heemse en Hardenberg. Dit gebied heet later:

bi den Vechte. In 1240 geeft de bisschop de novale tienden bi den Vechte en in Salland aan het kapittel van Deventer. Novale tienden zijn de opbrengsten van te ontginnen land. Zo'n schenking kan men dus zien als als een ontginningspremie voor ontginners. Hoe Twente bij Overijssel gekomen is, is niet duidelijk. In het Twentse gebied waren talrijke Duitse heren en graven, met name die van Bentheim, zeer machtig. Toch wist de bisschop zich in het grootste deel van Twente te handhaven. Alleen het vroegere Noord-Twente, thans aangeduid als de Niedergrafschaft Bentheim, moest hij in de dertiende eeuw aan de graven van Bentheim laten. Het Graafschap Dale en de heerlijkheid Diepenheim verwierf de bisschop door koop in 1330/31. Daarmee was de landsheerlijke positie van de Utrechtse bisschop egerond. Soms echter zagen lokale heren gedurende kortere of langere tijd kans als autonome 'vorsten' op te treden, zoals de heren van Heaksbergen tussen 1363 en 1423 en de heren van Almelo na 1363, die in feite ter plekke de rechtsmacht konden uitoefenen.

Literatuur:

- Egon Boshof, Königtum und adelige Herrschaftsbildung am Niederrhein im 9. und 10. Jahrhundert, in Königtum und Reichsgewalt am Niederrhein, Herausgegeben von Klaus Flink und Wilhelm Janssen (Klever Archiv 4, 1983), blz 9-41.
- Alpertus van Metz, Gebeurtenissen van deze tijd en Een fragment over over Diederik I van Metz, vertaald en ingeleid door Hans van Rij met medewerking van Anna Sapir Abulafia (Amsterdam 1980), LX + 132 blz.
- G.J. ter Kuile, Dorkondenboek van Overijssel, Regesten 797 -1350 (Zwolle 1963-1969), 6 delen.
- Handbuch der historischen Stätten Deutschlands, 2. Band, Niedersachsen und Bremen (Stuttgart, 4e druk 1976) 602 blz. en 3. Band, Nordrhein-Westfalen (Stuttgart, 2e druk 1970) 888 blz., beide met kaarten en plattegronden.
- Joseph Prinz, Das Territorium des Bistums Osnabrück (Studien und Vorerarbeiten zum historischen Atlas Niedersachsen), 15. Heft (2. unveränderte Auflage, Osnabrück 1973), 240 blz. en 6 kaarten.
- Peter Veddeler, Die territoriale Entwicklung der Grafschaft Bentheim bis zum Ende des Mittelalters (Studien .. elsvoren), 25. Heft (Göttingen 1970), 112 blz. en 13 kaarten.
- Monastisches Westfalen. Klöster und Stifte 800-1800. Herausgegeben von Géze Jászai im Auftrag des Landschaftverbandes Westfalen-Lippe (Münster 1982), 692 blz.
- W.J. Formosa, de graaf van Goor en het Graafschap Twente, in Verslagen en Mededelingen van de Vereniging tot Beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis (VM DRG) 51 (1935), blz 40.
- E.D. Eijken, Het ontstaan van de drostambten van Diepenheim en Heaksbergen, in VM DRG 82, (1967), blz. 1-14.
- G.J. ter Kuile jr., Bijdragen tot een Dorkondenboek van Overijssel, II: Lijst van graven en heeren van Diepenheim, Dale en Goor, in VM DRG 53 (1937), blz. 129-137.
- Grosser Historischer Weltatlas. II. Teil, Mittelalter. Bayerisches Schulbuchverlag, München 1978.

mr. Casper van Heel.

Kwartierstaat Niers

In de Kwartierstaat Niers (88-3) is de geboortedatum van no. 4, G.H. Niers weggevallen. Die is 25.5.1848. De kwartierstaat zou de (onjuiste) indruk kunnen wekken dat er van de kwartieren 32 en hoger zeer weinig bekend is. Te zijner tijd zullen er een of meer deelkwartierstaten in dit blad gepubliceerd worden. De heer Kossmann, een lezer te Münster, schreef dat het door Jos Schmit vermelde trouwboek weer ter inzage is en dat levert: 22. Gerhard Johann Ostendorp aus Kirchspiel Winterswijk, tot. Overigens, de leeftijd van de bruidegom (10) klopt slecht. Volgens het trouwboek 31 jaar, dat zou 39 jaar moeten zijn.

Kwartierstaat Boerrigter (88-4)

1. Berend Jan Boerrigter, geb. Dolan (Dr) 28.10.1816, overl. Hellendoorn 26.3.1875.
Koetsier en landbouwer te Ommen en Nijverdal.
Tr. Ambt Ommen 6.8.1856 met Hendrikje Vrielink, ged. Stad Ommen 11.8.1834, overl. Hellendoorn 16.2.1916, dr van Jan Vrielink of Vrielink en Hendrikje Groothuisink.
2. Berent Boerrigter, ged. Uelsen 2.3.1787, overl. Emlichheim 6.4.1858.
Landbouwer te Boalder en Achterhorn.
Tr. Emlichheim 4.9.1816 met:
3. Grietjen Reinders, ged. Heemse 21.9.1783, overl. Emlichheim 18.1.1860.
4. Berent Velthuys, geb. Emlichheim ?, overl. Uelsen 18.6.1797.
Landbouwer te Getelo.
Tr. Ondertrouw te Uelsen 24.12.1780 met:
5. Geese Boerrigter, ged. Uelsen 31.7.1757, overl. ald. 6.3.1819.
Tr. 2e Ondertrouw te Uelsen 1.12.1797 met Derk Lubberink, zn. van Berend L. en Janne Epping te Lemke.
6. Lubbert Reinders, ged. Hardenberg 7.11.1725, overl. vóór 1816.
Landbouwer te Collendoorn.
Tr. Hardenberg 26.7.1767 met:
7. Hendrikjen Jansen, geb. Collendoorn (?), overl. vóór 1816.
10. Hindrik Boerrigter, geb. Uelsen ± 1730, lidm. 8.4.1750, begr. ald. 16.4.1762.
Landbouwer te Getelo.
Tr. Ondertrouw Uelsen 6.7.1755 met:
11. Aeltje Bekking, ged. Uelsen 6.12.1733, begr. ald. 6.12.1759.
12. Berend Jansen.
Landbouwer op Reinders te Ennevalde onder Hardenberg.
Tr. Ondertrouw Hardenberg 30.3.1721 met:
13. Grietje Lubberts, van de Iemhof te Wielen.

20. Jan Boerrigter, geb. ± 1704, begr. Uelsen 25.6.1767.
Landbouwer te Getelo.
Tr. Ondertrouw 1729 met:
21. Geese Lierik, geb. ± 1704, begr. Uelsen 24.4.1759.
22. Jan Dierink, geb. ± 1703, begr. Uelsen 5.1.1776.
Landbouwer te Getelo.
Tr. Ondertrouw Uelsen 1733 met:
23. Swanne Bekking, geb. ± 1709, begr. Uelsen 3.1.1777.
26. Lubbert Iemhof.
Landbouwer te Wielen.
40. Harmen Boerrigter, geb. ± 1675, begr. Uelsen 28.3.1735.
Landbouwer op de erve Boerrigter te Getelo.
Tr. ± 1701. Echtgenote begr. Uelsen 6.5.1755.
42. Evert Lierik, geb. ± 1671.
Huurman te Itterbeck.
Tr. ± 1696.
44. Arend Dierink, geb. ± 1671, overl. tussen 1728 en 1731.
Landbouwer te Getelo.
Tr. 1e ± 1696 met nr. 45.
Tr. 2e Ondertrouw Uelsen 1728 met Fenne Konings, dr. v. Jan K. te Itterbeck.
46. Albert Bekking, geb. ± 1683, overl. vóór 1751. (Begr. Uelsen 4.12.1732 ?)
Landbouwer te Getelo.
Tr. ± 1708. Echtgenote begraven Uelsen 16.10.1760.

B.J.Boerrigter.

Kwartierstaat Geerlinks Schipper (88-5)

1. Fine Geerlinks Schipper, geb. Vriezenveen 26.12.1779, overl. ald. 9.1.1841.
Tr. Vriezenveen 18.11.1826 met Bernardus Teusink, geb. Vriezenveen 15.12.1805, overl. ald. 31.8.1869, zn. v. Harmen T. en Jennegjen Engberts.
2. Gerrit Geerlinks Schipper, ged. Vriezenveen 1.9.1765, overl. ald. 1.3.1834.
Landbouwer.
Tr. Vriezenveen 14.6.1789 met:
3. Dirkdine Tijhoff, ged. Vriezenveen 29.1.1764, overl. ald. 27.12.1821.
4. Geerling Garritsen (Schuttenhuis).
Tr. Vriezenveen 17.11.1764 met:
5. Hermine Lucassen (van 't Schot).
6. Fredrik Jansen Tijhoff, ged. Wiarden 23.8.1733, overl. vóór 1806.
Tr. Ondertrouw Vriezenveen 9.5.1761 met:
7. Aeltjen Derksen Schipper, ged. Vriezenveen 3.10.1732, overl. ald. 6.7.1806.

8. Gerrit van 't Schuttensluis, geb. Almelo ?
10. Lukas Jansen, ged. Vriezenveen 28.7.1700 ?
Tr. met:
11. Fenneken Schothorst.
12. Jannes Tijhoff, ged. Vriezenveen 19.8.1703.
Tr. met:
13. Janne Roelofs.
14. Derk Berends Schipper, ged. Vriezenveen 6.4.1704, overl. ald. 1747.
Tr. met:
15. Lutgertje Derks Fayer, ged. Vriezenveen 13.8.1711.
20. Jan Jansen ?
24. Jan Jansen Tijhof.
Tr. 1e met Jennigjen Freriks.
Tr. 2e Vriezenveen 1.6.1696 met:
25. Fanneken Jansen.
28. Berend Wolters Schipper.
Tr. Vriezenveen 16.8.1696 met:
29. Janneken Willems.
30. Derk Jansen Fayer.
Tr. 2e met Jennigjen Geers.
Tr. 1e met:
31. Aaltje Herms Berkhoff.
48. Jan Derksen Tijhoff, geb. vóór 1670.
50. Jan Jansen, geb. vóór 1670.
56. Wolter Geerts Schipper, geb. vóór 1660.
58. Willem Harmsen, geb. vóór 1665
Tr. met:
59. Gaertje Jansen.
60. Jan Jansen Fayer.
Tr. 2e Vriezenveen 1684 met Hendrikje Berends ten Cate.
Tr. 1e met:
61. Lutje Derks, overl. vóór 1684.
62. Harmen Berends Tijhoff, geb. vóór 1670.
Tr. met:
63. Berendje Alberts Jonker, geb. ± 1663, overl. ná 1742.
120. Jan Berends Fayer, geb. vóór 1655.
126. Albert Freriks Jonker, geb. vóór 1645.

B.J.Boerrigter.

Kwartierstaat De Vries (88-6)

1. Wicher de Vries, geb. Vriezenveen 26.2.1803, overl. ald. 11.7.1871.
Wever, landbouwer en winkelier.
Tr. Uelsen 27.5.1825 met Hendrikje Wolterink, geb. Uelsen 16.10.1794, overl. Vriezenveen 10.8.1832, dr. van Arend W. en Hermken Messelink.
Tr. 2e Vriezenveen 30.3.1833 met Berendina Engbarts, ged. Vriezenveen 26.3.1786, overl. ald. 27.4.1848, dr. v. Gerrit Jansen E. en Aaltjen.
Tr. 3e Vriezenveen 26.8.1848 met Johanna Aleida Koersan.
Tr. 4e Vriezenveen 20.10.1860 met Anna Kuonta Rietman.

2. Berend Hendriks, ged. Vriezenveen 15.11.1767, overl. ald. 18.5.1838. Neemt de familienaam De Vries aan.
Wever, strodekker.
Tr. met:
3. Jennegjen Jansen, overl. tussen 1838 en 1848.
4. Hendrikus Berends, ged. Vriezenveen 9.11.1727, overl. ald. vóór 1826.
Wever.
Tr. Vriezenveen 22.11.1766 met:
5. Jennegjen Willems Schipper, overl. vóór 1838.
8. Berend Jansen Snijder, overl. vóór 1766.
Tr. met:
9. Janne Herms.
10. Willem Berends Schipper, ged. Vriezenveen 11.8.1700.
Tr. met:
11. Hendrikje Darks

Voor het voorgeslacht van nr 10 zie Kwartierstaat Geerlinks Schipper (88-5) nrs. 28, 29, 56, 58 en 59.

B.J.Boerrigter.

Kwartierstaat Wolterink (88-7)

1. Hendrikje Wolterink, geb. Uelsen 16.10.1794, overl. Vriezenveen 10.8.1832.
Tr. Uelsen 27.5.1825 met Wicher de Vries, geb. Vriezenveen 26.2.1803, overl. ald. 11.7.1871, zn. van Berent Hendriks de V. en Jennegjen Jansen.
2. Arend Wolterink, ged. Uelsen 14.1.1767, overl. ald. 12.7.1842.
Landbouwer op Wolterink te Hasinge.
Tr. Ondertrouw Uelsen 15.6.1788 met:
3. Hermken Messelink, ged. Uelsen 26.7.1761, overl. ald. 1.9.1840.
4. Harmen Boden, ged. Uelsen 3.6.1733, begr. ald. 20.2.1798.
Landbouwer op Wolterink te Hasinge.
Tr. Ondertrouw Uelsen 19.8.1759 met:
5. Hindrikje Wolterink, ged. Uelsen 7.10.1744, begr. ald. 3.7.1805.
6. Jan Messelink, geb. vóór 1724, lidmaat Uelsen 30.9.1742, begr. ald. 29.6.1790.
Landbouwer op Messelink te Getelo.
Tr. Ondertrouw Uelsen 28.12.1755 met:
7. Mette Mikken, ged. Uelsen 8.6.1738, overl. ald. 17.2.1813.
8. Arend Boden.
Woonds te Hardinge.
10. Hindrik Wolterink, geb. ± 1711, begr. Uelsen 27.4.1747.
Landbouwer op Wolterink te Hasinge.
Tr. Uelsen 1736 met:
11. Styns Koonderink, geb. ± 1710, begr. Uelsen 5.12.1770.
Tr. 2e Uelsen 30.7.1747 met Jan Stonnebrink, zoon van Jan S. te Halle.
Tr. 3e Uelsen 19.8.1759 met Gerrit Boden, zn. v. Arend B. te Hardinge.

12. Jan Masselink, geb. ± 1699, begr. Uelsen nov. 1754.
Landbouwer op Masselink te Getelo.
Tr. ± 1724. Echtgenote begr. Uelsen 26.3.1760.
14. Barend Mikken, geb. ± 1716, begr. Uelsen 21.10.1777.
Landbouwer op Mikken te Getelo.
Tr. Uelsen 1737 met:
15. Hermken Vrijen, geb. ± 1714, begr. Uelsen sept. 1777.
20. Hindrik Wolterink, geb. ± 1668.
Landbouwer te Hasinge.
Tr. ± 1693 met:
21. Aaltje NN.
22. Arend Koonderink, geb. ± 1680, begr. Uelsen 24.1.1766.
Landbouwer op Koonderink te Hardinge.
Tr. ± 1705. Echtgenote begr. Uelsen 4.2.1759.
24. Jan Masselink, geb. ± 1673, begr. Uelsen 2.5.1737.
Landbouwer op Masselink te Getelo.
Tr. ± 1698. Echtgenote begr. Uelsen 21.11.1732.
28. Geerd Mikken, geb. ± 1690, begr. Uelsen 17.5.1757.
Landbouwer op Mikken te Getelo.
Tr. ± 1715 met:
29. Jenne NN, begr. Uelsen 9.11.1752.
30. Mense Vrijen, geb. ± 1683, begr. Uelsen 14.5.1747.
Woonde te Getelo.
44. Herman Koonderink ?? Geb. ± 1653, begr. Uelsen 26.9.1727.
Landbouwer op Koonderink te Hardinge.
56. Jan Mikken ?? Geb. ± 1664, begr. Uelsen 15.5.1749.
Landbouwer op Mikken te Getelo.

B.J. Boerrigter.

Kwartierstaat Teusink (88-8)

1. Bernardus Teusink, geb. Vriezenveen 15.12.1805, overl. eid. 31.8.1869.
Boerenknecht, later landbouwer te Vriezenveen (Oostend).
Tr. Vriezenveen 18.11.1826 met Fina Geerlinks Schipper, geb. Vriezenveen 26.12.1779, overl. eid. 9.1.1841, dr. v. Gerrit Geerlinks Schipper en Dirkdina Tijhoff.
2. Harmen Teusink, ged. Uelsen april 1772, overl. Vriezenveen 9.12.1849.
Boerwerker, later landbouwer te Vriezenveen (Bruinehaar, de Pollen).
Tr. Ondertrouw Uelsen 28.5.1797 met:
3. Jannegjen Engberts, ged. Vriezenveen 5.10.1769, overl. eid. 24.1.1831.
4. Hindrik Teusink, geb. Uelsen ± 1730, overl. eid. 19.3.1821.
Bij zijn huwelijk woonde hij op de Belderhaar, was later huurman in Itterbeck.
Tr. Ondertrouw Uelsen 3.4.1768 met:
5. Derkje Meyer, ged. Uelsen 3.4.1746, overl. eid. 11.4.1818.

6. Gerrit Engberts Smit, overl. vóór 1808.
Eerste landbouwer op "Engberts" op de Bruinehaar.
Tr. 1e met Anna Mensen.
Tr. 2e Vriezenveen 11.8.1764 met:
7. Berendje Hendriks Pley, overl. vóór 1821.
8. Jan Teusink, overl. vóór 1768.
Vermoadelijk afkomstig van Esche, kerspel Veldhausen.
Tr. met:
9. Jatte of Jelle NN.
10. Harmen Harmens Meyer, geb. vóór 1726, lidm. 29.4.1742, begr. Uelsen 11.7.1771.
Huurman van Grobben op de Striepe.
Tr. 2e Ondertr. Uelsen 27.4.1755 met Geertrui Spijker, lidm. Uelsen 1755 met att. v. Herdenberg, begr. Uelsen 13.8.1779, dr. v. Lambert Spijker van Boelder.
Tr. 1e Uelsen april 1744 met:
Geese Oude Grubbenhuis, geb. vóór 1716, lidm. Uelsen 1731, overl. vóór 1766.
12. Gerrit Roelofs Smit, geb. Sibculo ?, overl. 1748-1750.
Eerste landbouwer op "Groot Boers" op de Bruinehaar.
Tr. met:
13. Jenne NN, overl. na 1750.
14. Hendrik Hendriks.
20. Herman Grubben, geb. vóór 1706, overl. 1734-1744. Begr. Uelsen 27.3.1742 ?
Huurman op Belderhaar.
Tr. 1715 met:
21. Fenne Herms.
22. Geerd Oude Grubbenhuis, geb. vóór 1706, overl. 30.4.1747 ?
Niet te Uelsen begraven.
Huurman van Grobben op de Striepe
Echtgenote begr. Uelsen 20.1.1739.
40. Jan Grubben, geb. vóór 1685, begr. Uelsen 10.6.1745.
Waarschijnlijk huurman op de Striepe.
42. Jan Hermsen, begr. Uelsen okt. 1733 ?
80. Herman Tellink, geb. vóór 1656.
Wordt in 1674 genoemd als pachter van Grobben op de Striepe.
Mogelijk afkomstig van Merle, Kerspel Hellendoorn.

B.J. Boerrigter.

Kwartierstaat Busschers (88-9)

1. Johannes Hendrikus Busschers, geb. Bentelo, ged. Delden 12.1.1808, overl. eid. 21.7.1894. R.K. Boerwerker, later landbouwer op het Erve Lankheet in Bentelo.
Als enig kind erft hij alle roerend en onroerend goed, o.o. Erve Lankheet.
Tr. Ambt Delden 8.6.1840 met Geesina Meenhuis, geb. Wiene, ged. Delden 20.8.1802, overl. Bentelo 20.10.1888.

2. Stephanus Busschers, geb. Eppenzolder, ged. Haaksbergen(AK)

28.4.1770. Landbouwer op het erve Lankheet.

Tr. 1e Delden 22.5.1802 met:

3. Elisabeth Pol, geb. Bentelo, ged. Delden 31.5.1765, overl. Bentelo 11.12.1844.

4. Berhardus Eisink, geb. vóór 1750.

5. Henrica Busschers, geb. vóór 1750.

6. Christiaan Pol, geb. Wiene (Wyn), ged. Delden 14.12.1738

Tr. 2e Delden 5.4.1778 met Catherina (Trine) Rouwenhof, geb.

Lokhuizen 21.7.1739, dr. v. Arend R. en Swanne Schreurs.

Tr. 1e Delden 22.7.1764

7. Joanne (Jenneke) ten Tusschede, geb. Wiene, ged. Delden 4.10.

1740, overl. Wiene ± 1778.

12. Lambert Poll, geb. vóór 1720.

13. Hermina Teeselinck, geb. vóór 1720.

14. Jan ten Tusschede, geb. Wiene, ged. Delden 22.4.1702.

Tr. Delden 21.12.1732 (R.K.) en 18.1.1733 (N.H.)

15. Hermina Heymerink, geb. Bentelo, ged. Delden 23.2.1713 of 1715

Doopgetuigen Jan Heimerink en Fanneken Pelle.

28. Bernardus Tusschede, geb. vóór 1685.

29. Aleidis ten Breteler, geb. vóór 1685.

30. Berend Heijmerink, geb. Beckum vóór 1690. Woonde op "De Palle-
rijen" te Bentelo.

Tr. Delden 23.2.1709 (R.K.) en 22.3.1709 (N.H.).

31. Geertruide (Gerardine) Pellen, geb. Bentelo vóór 1690.

60. Berend Heijmerink (Halmerink), geb. vóór 1670.

120. Berend Halmerink, geb. vóór 1650.

C.A. van Hoogmoed.

Genealogisch archief

Scholten-Rutgers

Het archief omvat naast vele gegevens over personen een zakenre-
gister, uittreksels van testamenten, acten van cessie, van trans-
port, van hypotheken, volmachten en Bijbrieven verleden voor het
Ambt en Stadsgericht van Almelo tussen 1710 en 1812. Er zijn ook
uittreksels uit het Register van SDe penning van 1789 tot 1801.
Het archief is geordend door de "Werkgroep Genealogie van het
Museum voor Heemkunde" te Almelo en bevindt zich in het Museum aan
de Korte Prinsstraat 2 te Almelo. Raadpleging op dinsdag en
vrijdagmiddag, na telefonische afspraak, Tel. 05490-16071.

Namens de Werkgroep: A.F. de Jongeburcht.

Vragenrubriek

Leden van onze vereniging hebben de mogelijkheid in deze rubriek
vragen te stellen. Het is niet de taak van redactie of bestuur om
die vragen te behandelen. De adressen van de vragers vindt u op de
laatste blz. van dit nummer. De vragen dienen schriftelijk inge-
diend te worden. Adres: zie laatste blz. De redactie is natuur-
lijk wel benieuwd naar de resultaten en zal een berichtje deer-
over, voor publicatie in dit tijdschrift, bijzonder op prijs stel-
len.

Vraag 88-4
Wie heeft of weet van een afbeelding van de Broekmolen in
Bornerbroek?

J.H. Wissink.

Vraag 88-6
Wie heeft de naam Queckeboom in zijn kwartierstaat?

E.C. Geerdink-v.d. Worp.

Vraag 88-6
Wie weet iets van de vererving van het erf Asveld in de 18e eeuw?

E.C. Geerdink-v.d. Worp.

Ledenmutaties

NIEUWE LEDEN

16185 A.L. Hoepers	Postbus 15	7670 AA Vriezenveen
16186 Mevr. Ch. Planjer- Sterken	Dwarzeweg 6	7735 KB Arrien
16301 P.S.J.H. Dosten	Anna Bijnestr 37	7552 NA Hengelo
16339 W.F. den Duden	Lindenweg 24	7556 HJ Hengelo
16340 Mevr. M. Waaijenberg- den Boer	Klaproosstr 37	7731 WD Ommen
16412 Mevr. A.M.B. Blokhuis	De Vluchtestr 47	7523 BG Enschede
16414 E.Th. Fijn van Draat	Willem Kalffstr 76	7545 AN Enschede
16415 J.B. Hanstede	Robertstr 3	7595 XC Weerselo
16416 G.A. Heutink	Schuitenhofstr 80	7541 XA Enschede
1730 J.G.G. Uitzetter	Sluiskade NZ 64	7602 HT Almelo
86 J.H. van Dijk	Veldhaarweg 104	7546 RK Enschede

ADRESWIJZIGINGEN (Nieuwe adressen)

14130 Mevr. A.H. v.d. Veer- Gaugies	Burg. Stroinketr 485	7547 RH Enschede
16081 A.G. Messelink	Rondostreet 1	7534 GG Enschede

OVERLEDEN

6343 Mevr. J. Agterhuis-Esselink, Enschede
15022 G.J. Krommendijk, Varik.

Mededelingen van het bestuur

Na een operatie die zich aanvankelijk als zeer ernstig liet aanzien is ons medebestuurlid Hamel weer in ons midden teruggekeerd. Wij wensen hem geluk met de zeer goede afloop.

Voor de Contactmiddag in Nijverdal hebben we nog erg weinig opgeven. Het is nog niet te laat. Er zal deze middag ook gelegenheid zijn om vragen te stellen aan de leden van de Twentegroep. Neem in ieder geval veel materiaal mee!

Afdelingsledenvergadering 1989 Deze vergadering is vastgesteld

op zaterdag 18 februari 1989.

Volgens rooster zijn aftredend de leden van het afdelingsbestuur mevrouw H.M.J. Scholten en de heer G.J. ten Hoeve. De heer Ten Hoeve, afdelingssecretaris, stelt zich herkiesbaar.

Kandidaatstellingen kunnen geschieden door ten minste vijf leden. Deze kandidaatstellingen dienen dan uiterlijk een week voor de afdelingsledenvergadering te geschieden door schriftelijke en ondertekende opgave aan de afdelingssecretaris.

Voorstellen met toelichting, ter behandeling in de afdelingsledenvergadering, kunnen tot uiterlijk een maand voor de vergadering ingediend worden bij de secretaris. Indien u publicatie van uw voorstellen vanaf in IG 89/1 op prijs stelt, verzoeken we u uw voorstellen met toelichting voor de "kopij inzenddatum" aan de secretaris op te sturen.

Contactgroepen. Zo nu en dan horen wij geluiden over opnieuw instellen van contactgroepen. Zelf denken we dan aan kleine groepen, net klein genoeg om in een huiskamer bijeen te kunnen komen. Een dergelijk contact is al tot stand gekomen tussen onderzoekers in de regio Tubbergen. We willen daarin bemiddelen en verzoeken u dan ook uw wensen o.a. ten aanzien van plaats, regio, provincie enz. en ideeën bij de secretaris kenbaar te maken.

Onderzoek in Drente. De Drentse Historische Vereniging heeft onder de titel "Speurwerk" en onder redactie van mr. P. Brood, het tweede boek in haar bestaan uitgegeven. Speurwerk is een bundel met bijdragen die praktische hulp biedt op het terrein van de heraldiek, de naamkunde, vroeger gebruikte maten en gewichten, munten en dateringen. Bovendien is toegevoegd een lijst van juridische termen met hun verklaringen en een lijst van plaatsnamen in Drente. Een nuttig naslagwerk. 212 blz. ISBN 90-72524-01-2.

Gemeente Atlas. De Gemeente Atlas van J. Kuyper van de provincie Overijssel 1867 is herdrukt en bij De Slegte in Enschede te koop. Ook Gelderland en Drente waren in voorraad, evenals verscheidene andere provincies.

Abonnementsgelden. Willen onze abonnees (dat zijn niet de leden van de afdeling Twente) zo tegen het eind van het jaar hun abonnementsgeld voor 1989 voldoen? (f 10,- , giro 5582643 t.n.v. penningmeester N.G.V. te Oldenzael.) Bij voorbaat dank!

Agenda

Zaterdag 15 oktober 1988 14.00 uur. Kerkgebouw Vr. Evang. Gem. "Het Visnet" Grotestraat 70 Nijverdal. Contactmiddag tezamen met de Afd. Overijssel en Z. Drente. Het meebrengen van zo veel mogelijk verzamelde gegevens garandeert een zo groot mogelijk succes van deze middag. Denkt U aan een naamplaatje. Zie ook het vorige nummer van T.G. blz. 49.

Donderdag 17 november 1988 20.00 uur. Richtershof. Von Haydenstr 8 Haaksbergen. ****Dus niet in Dalden!!!****
Na de excursie door Haaksbergen op 3.9 nu een avond geweid aan de geschiedenis van Haaksbergen met nu en dan de nadruk op de genealogie. Sprekers: de heren J.B.A. Leusink en J.G.L. Overbeek, beide bestuursleden van de "Historische Kring Haaksbergen".

Zaterdag 19 november 1988 14.00 uur. Zaal Otters, Beekseweg 2 te Ahl. De afd. Achterhoek belegt een bijeenkomst in samenwerking met de Oudheidkundige Vereniging Wehl. Dr. E.J.Th.A.M.A. Smit uit Tiel zal spreken over Kleefse enclaves en genealogie.

Donderdag 24 november 1988 20.00 Rijkearchief te Zwolle. Spreker de heer C.P.H. Soetens uit Tiel met "Een Friese speld in de Franse hooiberg". Onder andere een blik in het Franse legerarchief te Venoennes.

Zaterdag 14 januari 1989 14.00 uur. PABO-TWENTE, Paul Krügerstr 49 Hengelo. De heer F. Ranssen zal spreken over de genealogische en kunsthistorische betekenis van grafmonumenten en rouwborden, met dia's. De heer Ranssen is lid van de N.G.V., afd. Groningen en bestuurslid van "De Terabinth", stichting tot herstel van zorg rond dood en rustplaats.

Zaterdag 18 februari 1989 14.00 uur. PABO, Paul Krügerstr 49 Hengelo. Jaarvergadering. Zie onder mededelingen van het bestuur. Na de vergadering geen externe spreker, maar resultaten van eigen onderzoek, tienminutenpraatjes van leden. We denken in het bijzonder aan vondsten in 19e eeuwse archieven. Daarmee kan men zijn familiegeschiedenis verlevendigen! Graag van te voren opgeven!

Donderdag 16 maart 1989 20.00 uur. Programma nog niet bekend.

Zaterdag 8 of 15 april 1989.

Zaterdag 8 april 1989 Gelderse Contactdag.

Zaterdag 22 april 1989 Algemene ledenvergadering te Arnhem.

Zaterdag 20 mei 1989. Landelijke Genealogische dag te Schoonhoven.

Zaterdag 27 mei 1989. Afdelingsexcursie.

Burgerboeken Twente

In het kader van de Twentegroep wil ik me bezig houden met Twentse burgerboeken.

De Stad Almelo van 1770-1812 is reeds gepubliceerd in de 3e jaargang van dit blad, aan dat van Rijssen wordt gewerkt.

Wie weet precies welke burgerboeken er nog meer zijn en of die al getranscribeerd zijn?

J.H. Wissink.

Inhoud vierde jaargang

Artikelen

Een probleem met de naam Weerink.	J. Werink	3
Peter incognitas.	H. Scholten	16
Hoe verwerk ik dit ?	J. Wissink	20
Kolonisten en Kanaelgravers.	A.F. d. Jongeburcht	22
Stoppelhanen.	E.G. Geerdink-v.d. Worp	28
Verbannen!	A.F. de Jongeburcht	38
Archief v.d. Mormonen in Apeldoorn	H.A. van Brummelen	46
Het Kasboekje van Duivengeoor.	E.G. Geerdink-v.d. Worp	51
Register van vestiging te Almelo.	A.F. de Jongeburcht	53
Trouwboek van Geesteren (0).	A.H. Boswenger	55

Kwartierstaten

Aa, van der	24
Boerrigter	58
Busschers	63
Geerlinks Schipper	5
Grobben	1
Niers	42,58
Tausink	62
Vries, de	60
Wolterink	61

Verelagen/samenvattingen van lezingen

Horigheid in Twente en de Achterhoek, P.G. Aalbers	54
Wording van Overijssel, C. van Heel	56

Diversen en Huishoudelijk

Vragenrubriek	19,49,65
Jaarverslag 1987 (concept)	8
Ledenmutaties	13,34,50,65

Het volgende nummer zal in verband met het opnemen van de jaarstukken op 15 januari 1989 verschijnen.

Kopij indienen vóór 1 januari 1989, s.v.p.

Aan dit nummer werkten mee:

B.J. Boerrigter, Fabritiusstrat 15 6174 RG Sweikhuizen
A.H. Boswenger, Spanker 42 1231 TD Loosdrecht
E.C. Geerdink-v.d. Worp, Groeveleen 15 9351 DX Leek
Mr. C. J. van Heel, Duisteresteeg 9 8051 ZR Hattem
C.A. van Hoogmoed, Steenbokstraat 24 7557 LG Hengelo
Tel. 074-913812
A.F. de Jongeburcht, De Houtduif 3 7609 ED Almelo Tel.05490-22238
J.H. Wissink, M.v.d. Stoepstr 10 3132 CG Vlaardingen
Tel.010-4347142
H.C. Zorn, Wagnerleen 13 7522 KH Enschede Tel. 053-351088
Tel. 053-352514

De redactie is niet verantwoordelijk voor de ondertekende stukken.
Adres van Redactie en Afd. secretaris: G.J. ten Hoeve,
Niermangeng 125 7514 DN Enschede Tel. 053-352514